

Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrlometodějská teologická fakulta

Katedra křesťanské sociální práce

Charitativní a sociální práce

Zuzana Kohoutová

**Návrh projektu zřízení Nízkoprahového centra pro děti
a mládež města Konice a přilehlého okolí**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Ing. Ester Danihelková

Olomouc 2017

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a že jsem všechny použité informační zdroje uvedla v seznamu literatury.

V Olomouci dne 28. 3. 2017

Zuzana Kohoutová

Na tomto místě bych chtěla poděkovat především vedoucí mé práce Ing. Ester Danihelkové za vedení práce, cenné rady a podněty, dále všem respondentům, kteří mi ochotně poskytli informace. Nakonec bych ráda poděkovala své rodině za obrovskou podporu.

Obsah

Úvod	6
Teoretická část	7
1. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	7
2. Současná situace pro děti a mládež ve městě Konici a přilehlém okolí	10
3. Analýza poskytovaných služeb v regionu	14
3.1 Poskytované sociální služby ve městě Konici	14
3.2 Poskytované sociální služby v okrese Prostějov	15
4. Potřeby dětí a mládeže ve městě Konice	20
Praktická část	22
5. Analýza poptávky po NZDM	22
5.1 Vyhodnocení analýzy poptávky	23
5.2 Východiska projektu NZDM	30
Projektová část	31
5.3 Název organizace a poslání	32
5.4 Odůvodnění a přínos projektu	32
5.5 Cíle projektu	33
5.6 Registrace služby	34
5.7 Lokalizace projektu	35
5.8 Analýza (SWOT)	35
5.9 Personální zajištění projektu	38
5.10 Zajištění financování	40
5.11 Rozpočet projektu	42
5.12 Doporučení	43
Závěr	44
Seznam grafů a tabulek	46

Odborná literatura	47
Příloha.....	51

Úvod

Ve své bakalářské práci se budu věnovat tématu, jehož závěry by mohly být ku prospěchu dalším organizacím nebo lidem pracujícím v sociální sféře na Konicku. V mikroregionu Konicko žije okolo 10 000 obyvatel a v současné době je zde pouze jeden registrovaný poskytovatel sociálních služeb.

Hlavním cílem této bakalářské práce je vytvoření návrhu projektu Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež města Konice a přilehlého okolí. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež tvoří vhodnou a odbornou formu trávení volného času dětí a mládeže. Citlivý přístup pracovníků tohoto zařízení ovlivňuje některé rizikové skupiny dospívajících a jejich volný čas. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež pomáhá problémovým jedincům překlenout toto poměrně náročné období v jejich životě.

V teoretické části bude představeno nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, kdy budou vysvětleny termíny: nízkoprahové zařízení, nízkoprahovost a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež. Dále se práce bude zaměřovat na současnou situaci pro děti a mládež ve městě Konici a přilehlém okolí, bude provedena analýza poskytovaných služeb ve městě Konici a ve městě Prostějově. V poslední pasáži teoretické části budou zjišťovány potřeby dětí a mládeže ve městě Konici.

Praktická část této bakalářské práce bude tvořena ze dvou celků. Nejprve z analýzy poptávky po nízkoprahovém zařízení ve městě Konice za využití kvantitativní metodologie, jejímž úkolem bude zjistit poptávku, ať už vědomou, či nevědomou po nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež. K vyhodnocení získaných poznatků budou použity grafy z důvodu větší přehlednosti.

Na základě získaných dat bude vytvořen projekt nízkoprahového zařízení pro děti a mládež pro město Konice, kterým se budu snažit reflektovat potřeby a požadavky místních dospívajících. Projekt bude obsahovat poslání, vizi, odůvodnění a přínos projektu, cíle projektu, registraci služby, lokalizaci projektu, analýzu SWOT, personální zajištění projektu, zajištění financování, rozpočet projektu a v neposlední řadě doporučení.

Návrh tohoto projektu by mohl sloužit jako podklad pro realizaci nové sociální služby, která by naplňovala především funkci prevence rizikového chování dětí a mládeže.

Teoretická část

1. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Pro tuto práci je stěžejní především vysvětlení pojmů nízkoprahové zařízení a nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (dále NZDM).

Nízkoprahové zařízení

Podle Matouška (2008: 117 – 118): „*Nízkoprahové centrum je služba dostupná klientům bez nutnosti se objednávat, případně i bez nutnosti udávat vlastní totožnost. Zařízení poskytující v ČR služby tohoto druhu mají podobu komunitních center pro děti a mládež, pro matky s dětmi, pro seniory, pro uživatele návykových látek, pro osoby bez přístřeší, pro děti a mládež mající ambici spoluvytvářet životní styl rizikových dětí a mládeže a podpořit je při zvládnutí nepříznivých životních podmínek, případně socializačních obtíží. Nabízejí aktivity pro volný čas a poradenské služby, terénní služby, individuální případovou práci a zprostředkování jiné pomoci.*“

Podle ustanovení § 32 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, se v České republice poskytují tyto základní druhy sociálních služeb: sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. (Zákon č. 108/2006 Sb., § 32)

S nízkoprahovými zařízeními se často pojí pojem nízkoprahovost, proto bude v následující části vysvětlen.

Pod pojmem nízkoprahovost si lze představit činnosti, které mají zabránit rizikovým formám chování. Jsou to takové činnosti, které napomáhají k dosažení následujících cílů: minimalizování zdravotních či sociálních rizik vyplývajících z rizikového chování, např. sociálně nežádoucího chování, šíření infekčních onemocnění aj., snižování rizik plynoucích z mezilidských vztahů, umožnění odborného řešení vzniklé nepříznivé situace, minimalizace sociálně nežádoucího chování a nepřiměřeného paušálního hodnocení a ustálení nepříznivé životní situace. (Klíma, Jedlička 2007: 14)

Významné aspekty nízkoprahovosti jsou dostupnost služby, která zahrnuje jak časovou dostupnost, tak i místní. Dále empatie k roli klienta, nabídnutí dalších služeb, uznání a respekt životní situace klienta a anonymita služby. (Klíma, Jedlička 2007: 14-15)

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

Podle ustanovení § 62 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, se vymezují nízkoprahová zařízení pro děti a mládež takto: „*Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež poskytují ambulantní, popřípadě terénní služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy. Cílem služby je zlepšit kvalitu jejich života předcházením nebo snížením sociálních a zdravotních rizik souvisejících se způsobem jejich života, umožnit jim lépe se orientovat v jejich sociálním prostředí a vytvářet podmínky k řešení jejich nepříznivé sociální situace. Služba může být poskytována osobám anonymně.*

(2) *Služba podle odstavce 1 obsahuje tyto základní činnosti:*

- a) *výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,*
- b) *zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,*
- c) *sociálně terapeutické činnosti,*
- d) *pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí“ (Zákon č. 108/2006 Sb., § 62).*

Česká asociace streetwork¹ definuje NZDM jako službu určenou dětem a mládeži, kteří se ocitli v nelehké životní situaci, a díky této situaci jsou v ohrožení. NZDM poskytuje pomoc při navázání kontaktu a následně i jeho udržování, dále poskytuje informace, odbornou pomoc, podporu a vytvoření předpokladů pro začlenění do společnosti a pozitivní změnu způsobu života. (Česká asociace streetwork 2008: 5)

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež mají podle § 62 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, dvě formy, a to ambulantní a terénní. Nejprve je vhodné ujasnit termín sociální práce a dále výše zmíněné formy poskytovaných sociálních služeb.

Sociální práce je společenskovední disciplína a oblast praktické činnosti, která má za úkol odhalovat, vysvětlovat, zmírňovat a řešit sociální problémy. Základní kámen sociální práce je společenská solidarita. Sociální práce je určená pro jednotlivce, rodiny, skupiny a komunity a snaží se o dosažení nebo navrácení způsobilosti k sociálnímu uplatnění. (Matoušek 2003: 213)

---

¹ Česká asociace streetwork je odborná organizace zastupující fyzické i právnické osoby působící v oblasti nízkoprahových sociálních služeb. (Asociace)

První formu při poskytování sociálních služeb v NZDM tvoří ambulantní služby vymezené zákonem podle § 33 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění: „*Ambulantními službami se rozumí služby, za kterými osoba dochází nebo je doprovázena nebo dopravována do zařízení sociálních služeb a součástí služby není ubytování.*“ (Zákon č. 108/2006 Sb., § 33, odstavec 3).

Druhou formou je terénní sociální práce. Terénní sociální práce zahrnuje sociální práci v přirozeném prostředí klientů, které tvoří rizikovní jednotlivci nebo rizikové skupiny. (Matoušek 2003: 242)

Do náplně činností terénního sociálního pracovníka patří mapování určité oblasti života společnosti, kdy je pracovník schopen předložit vhodné řešení situace jednotlivce, ale i komunity. Zároveň terénní sociální pracovník vykazuje svou činnost, a to v podobě kontaktní knihy, záznamů či terénního deníku. Dále je schopen klientům dopomoci k získání dokumentů, které jim umožní dosáhnout při splnění předem stanovených podmínek na nárokové a nenárokové sociální dávky. Při těchto i dalších úředních záležitostech, dále pak při uplatňování nároků a při jednání s institucemi působí terénní sociální pracovník jako poradce a prostředník. Terénní sociální pracovník také může v již zmíněných případech klienta doprovázet a asistovat mu. Jako poradce a prostředník působí terénní sociální pracovník i v praktických činnostech, např. při nakupování. Také pomáhá komunitě při udržení optimálních hygienických podmínek v místě bydliště a blízkém okolí. Dále zajišťuje školní docházku dětí, a to za využití specifických metod sociální práce. Podílí se na kvalitním trávení volného času dětí klientů za pomoci organizace her a volnočasových aktivit. S mladistvými klienty pracuje v oblastech vzdělání a zdravotní a protidrogové prevence. (Bajer 2003: 49 - 50)

2. Současná situace pro děti a mládež ve městě Konici a přilehlém okolí

Před vytvořením projektu je vhodné ujasnit sociodemografické údaje v daném regionu. K 31. 12. 2015 žilo v mikroregionu Konicko podle Českého statistického úřadu 10 824 obyvatel. (Konice)

V Konici pak k 1. 1. 2016 žilo 2 773 obyvatel. (Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2016)

Konice je centrem pro mikroregion Konicko. Mikroregion Konicko je dobrovolný svazek obcí, který zahrnuje celkem 20 obcí. Jde o svazek obcí, jenž sdružuje zájmy svých členů v oblasti: regionálního, hospodářského, sociálního a kulturního rozvoje včetně cestovního ruchu, ochrany přírodního a kulturního dědictví, zvyšování vzdělanosti a snižování nezaměstnanosti. (Mikroregion Konicko)

Mikroregion Konicko zahrnuje tyto obce: Bohuslavice, Brodek u Konice, Březsko, Budětsko, Dzbel, Horní Štěpánov, Hačky, Hvozď, Jesenec, Kladky, Konice, Lipová, Ludmírov, Ochoz, Polomí, Raková u Konice, Rakůvka, Skřípov, Stražisko a Suchdol. (Mikroregion Konicko)

V mikroregionu Konicko jsou 4 mateřské školy, 6 mateřských a základních škol, 1 základní škola a gymnázium a 1 základní umělecká škola. (Seznam škol...)

Mateřské školy	Kapacita	Počty dětí a žáků ve školním roce 2016/2017
Mateřská škola Konice	100 dětí	95 dětí
Mateřská škola Raková u Konice	43 dětí	37 dětí
Mateřská škola Skřípov	25 dětí	25 dětí
Mateřská škola Stražisko	25 dětí	17 dětí (údaj ze školního roku 2015/2016)
Mateřské a základní školy	Kapacita	Počty dětí a žáků ve školním roce 2016/2017
Základní škola a Mateřská škola Bohuslavice	Mateřská škola: 25 dětí Základní škola: 220 žáků	Mateřská škola: 24 dětí Základní škola: 79 žáků
Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka Brodek u Konice	Mateřská škola: 50 dětí Základní škola: 325 žáků	Mateřská škola: 25 dětí Základní škola: 144 žáků

Základní škola a Mateřská škola Hvozd	Mateřská škola: 35 dětí Základní škola: 60 žáků	Mateřská škola: 24 dětí Základní škola: 29 žáků
Základní škola a Mateřská škola Kladky	Mateřská škola: 20 dětí Základní škola: 60 žáků	Mateřská škola: 20 dětí Základní škola: 23 žáků
Masarykova jubilejní základní škola a Mateřská škola Horní Štěpánov	Mateřská škola: 50 dětí Základní škola: 270 žáků	Mateřská škola: 28 dětí Základní škola: 66 žáků
Základní škola a mateřská škola Lipová	Mateřská škola: 84 dětí Základní škola: 60 žáků	Mateřská škola: 25 dětí Základní škola: 23 žáků
Základní škola	Kapacita	Počty dětí a žáků ve školním roce 2016/2017
Základní umělecká škola	500 žáků	Údaj nenalezen
Základní škola a gymnázium	Kapacita	Počty dětí a žáků ve školním roce 2016/2017
Základní škola a Gymnázium města Konice	Základní škola: 620 žáků Gymnázium: 240 žáků	Základní škola: 368 žáků Gymnázium: 212 žáků

Tabulka 1: Kapacita mateřských škol, mateřských a základních škol, základní umělecké školy, základní školy a gymnázia. Zpracováno dle Rejstříku škol a školských zařízení² a internetových stránek města Konice³.

Možnosti trávení volného času ve městě Konici

Tato kapitola bude zaměřena na volnočasovou nabídku pro děti a mládež ve městě Konici. Ta je poměrně nedostačující a ne vždy a všem jedincům dostupná, a to především z finančních důvodů.

Podle oficiálních internetových stránek města Konice se na tomto území vyskytuje příspěvková organizace Městské kulturní středisko, pod které spadá Městská knihovna Konice, Kruh přátel hudby Konice a Turistické informační centrum. (Městské kulturní středisko)

² Rejstřík škol a školských zařízení [online] Rejstřík škol a školských zařízení. Dostupné z: <http://rejskol.msmt.cz> Poslední aktualizace nenalezena [citace 3. 3. 2017]

³ Město Konice [online] Seznam škol ORP KONICE. Dostupné z: <http://konice.cz/seznam-skol-orp-konice/os-1009/p1=2547> Poslední aktualizace nenalezena [citace 30. 1.2017]

Přímo ve městě Konici je Základní škola a Gymnázium města Konice, Mateřská škola Konice a Základní umělecká škola. Město Konice je zřizovatelem Mateřské školy Konice a Základní školy a Gymnázia města Konice. (Město Konice: 12 - 13)

V přilehlých částech nalezneme 6 základních a mateřských škol a 4 mateřské školy včetně Mateřské školy Konice. (Seznam škol...)

Ve městě Konici se nachází Dětský domov. Zřizovatelem Dětského domova je Olomoucký kraj. Kapacita domova je 20 dětí. Školní docházku pak děti Dětského domova realizují na místní základní škole a gymnáziu. (Město Konice: 12 - 13)

Ve městě Konici je možno využít fotbalový stadión, dále pak školní tělocvičnu, která je pravidelně využívána na aerobik, posilování, volejbal, nohejbal a rehabilitační cvičení. Další možnosti sportovního vyžití zahrnují orientační běhy a šachy. (Sport a volný čas)

Dle strategického plánu rozvoje Konice je sportovní areál, který se nachází u Základní školy a Gymnázia města Konice, velmi vysoké kvality. Nachází se zde hřiště na házenou, tenis, košíkovou, volejbal a malý fotbal. Pro atlety je vybudována nová atletická dráha, sektory pro skok vysoký, daleký a pro vrh koulí. Vstup do sportovního areálu je pro děti a mládež v určených hodinách zdarma. Dále zde nalezneme sportovní kluby a oddíly, jako např. TJ Sokol, Klub orientačního běhu, Klub českých turistů a zájmové kroužky, jako je volejbal, aerobik, rehabilitační cvičení či Fit centrum. (Město Konice: 14)

Mezi pravidelné kulturní akce města Konice patří Žváčkův festival dechových hudeb, divadlo na zámku, vánoční trhy, koncerty vážné hudby, komorní koncerty jiných žánrů a hudebně-dramatické pořady a vystoupení známých hereckých osobností. (Město Konice: 13 - 14)

Ve Strategickém plánu města Konice také nalezneme zmínku, že ve městě Konici je nedostatek kulturních a společenských akcí, a to především pro mládež a rodiny s dětmi. (Město Konice: 13 - 14)

Volnočasová nabídka města Konice je podle mého názoru poměrně nedostačující. Navíc zde existují určité bariéry, ať už finanční, časové nebo psychologické. Kromě toho dostupná nabídka nemusí být pro některé skupiny mládeže lákavá vzhledem k jejich věku nebo jejich zájmu. Svou nízkoprahovostí by NZDM ve městě Konici byl dostupný dětem a mladistvým jak v samotném městě, tak i přilehlému

okolí. Stal by se smysluplnou formou trávení volného času dospívajících, kteří nechtějí nebo nemohou využívat výše popsanou nabídku.

3. Analýza poskytovaných služeb v regionu

3.1 Poskytované sociální služby ve městě Konici

Ve městě Konici je pouze jedna registrovaná sociálních služba, tou je Charita Konice, založená v roce 1993. (Město Konice: 11)

Mezi realizované aktivity Charity Konice patří: Charitní pečovatelská služba, která zahrnuje terénní i ambulantní službu, Charitní ošetřovatelská služba, která rovněž poskytuje terénní i ambulantní službu, Dům pokojného stáří Bohuslavice, jenž vytváří domov pro seniory, DPS Čechy pod Kosířem, Sociální byty Konice, Mateřské centrum Srdíčko a Klub seniorů, Střednědobé plánování rozvoje sociálních služeb Konicka a humanitární pomoc. (Město Konice: 12)

Pro tuto práci je stěžejní sledovat sociální služby pro děti a mládež, proto bude blíže popsáno Mateřské centrum Srdíčko.

Mateřské centrum Srdíčko

Cílem Mateřského centra Srdíčko je dle oficiálních internetových stránek: *„Podpora rodičů na mateřské a rodičovské dovolené, zvýšení informovanosti o výchově dítěte, vytvoření místa pro setkávání rodin s dětmi a v neposlední řadě vytvoření komunitního centra pro všechny generace.“* (Mateřské centrum Srdíčko Konice).

Mateřské centrum Srdíčko vytváří zázemí pro vzájemné setkávání rodičů a dětí. Jde o zázemí, které poskytuje vhodné podmínky pro aktivní trávení volného času rodičů a dětí, kdy Mateřské centrum Srdíčko připravuje pravidelné programy, ale i jednorázové akce, které mají podpořit hodnoty rodiny, rozvíjet občanskou soudržnost a vzájemnou pomoc. Je možné, aby tento program a akce trávili společně s rodiči a dětmi i další rodinní příslušníci všech generací, což přispívá k navázání potřebných mezigeneračních vztahů. (Mateřské centrum Srdíčko Konice)

Mateřské centrum Srdíčko je otevřeno pro každého bez rozdílu věku, rasy, náboženské příslušnosti, vzdělání a sociálního zázemí. Vítány jsou tyto skupiny: děti, rodiče, studenti, ale i přátelé. Každý měsíc je pravidelně vydán program, který zahrnuje plán akcí na 5 dní v každém týdnu v odpoledních i dopoledních hodinách. (Mateřské centrum Srdíčko Konice)

Pro rodiče Mateřské centrum Srdíčko vytváří prostor pro relaxaci, výměnu zkušeností, možnost seznámení s novými přáteli, pomoc při překonávání sociální a profesní izolace, jež je spojená s celodenní péčí o malé dítě, dále pak jazykové kurzy,

přednášky a besedy s odborníky a vzdělávací kurzy. Nabídka specializovaných kurzů rodičům umožňuje zvyšování šancí na získání zaměstnání po skončení rodičovské dovolené. Naopak pro děti je Mateřské centrum Srdíčko místem, kde si vyzkouší první sociální kontakty s ostatními dětmi a jinými rodiči. Při společných programech dochází k rozvoji duševní, citové a manuální schopnosti dětí. (Mateřské centrum Srdíčko Konice)

3.2 Poskytované sociální služby v okrese Prostějov

V této kapitole jsou uvedeny sociální služby, které jsou k dispozici pro děti a mládež nebo rodiče s dětmi v okrese Prostějov. Data byla primárně čerpána z registru poskytovatelů sociálních služeb, sekundárně pak z oficiálních internetových odkazů daných organizací. Sociální služby se vztahují k celému okresu Prostějov.

Prostějov je největší město regionu Prostějovsko, leží uprostřed Moravy a je součástí Olomouckého kraje. Město Prostějov se nachází ve východní části České republiky. (O městě)

K 1. 1. 2016 žilo v Prostějově podle Českého statistického úřadu 43 977 obyvatel. (Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2016)

Sociální služby jsou ve městě Prostějově zajišťovány 21 poskytovateli sociálních služeb. Ve městě Prostějově je vysoká úroveň sítě sociálních služeb, avšak kapacita pobytových sociálních služeb je nedostačující. (Statutární město Prostějov: 11-12)

Dle registru poskytovatelů sociálních služeb jsou v Prostějově tyto registrované sociální služby pro děti a mládež nebo pro rodiny s dětmi:

Azylové centrum Prostějov

Středisko sociální prevence: Poradna pro rodinu Prostějov

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež

Kontaktní centrum v Prostějově

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi spadající pod Člověka v tísní, o. p. s.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi spadající pod SOS dětské vesničky, z. s.

Terénní programy Romodrom, o.p.s. (Registr poskytovatelů sociálních služeb)

Do uvedeného seznamu nejsou zahrnuty služby, které jsou pro děti a mládež se zdravotním postižením, neboť tato cílová skupina nespadá do předmětu činnosti

NZDM. V následující části jsou stručně představeny registrované sociální služby v okrese Prostějov.

Azylové centrum Prostějov, o. p. s.

Azylové centrum v Prostějově poskytuje služby sociální prevence ženám, mužům a osamělým rodičům s dětmi v nepříznivé sociální situaci. Jde o nepříznivé sociální situace, jež jsou spojené se ztrátou bydlení. Azylové centrum Prostějov poskytuje terénní, ambulantní a pobytovou sociální službu. (Poslání a cíle)

Azylové centrum Prostějov poskytuje individuální, důstojnou a nepřetržitou koncepční pomoc ženám, mužům a osamělým rodičům s dětmi, kdy je cílem pomoc lidem bez přístřeší, kteří se nacházejí v nepříznivé sociální situaci. Dílčími cíli je zabezpečení možnosti využití hygienického zařízení, zajištění základních životních potřeb, zajištění přístřeší a poskytnutí sociálního poradenství. Dále pak podpora rozvoje stávající soběstačnosti klienta, jeho schopností a umožnění návratu k běžnému způsobu života se snahou, aby jedinec byl co nejméně závislý na sociálních službách. Na základě těchto činností Azylové centrum v Prostějově přispívá ke snížení rizik spojených s bezdomovectvím. (Poslání a cíle)

Sociální poradenství je jeden z předmětů činností Azylového centra, jenž je poskytován všem klientům. Jde o poskytnutí potřebných informací, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí. Dále je zde možnost bezplatného zprostředkování psychologického a právního poradenství. Cílem je poskytnutí komplexní pomoci uživatelům služby, jejich motivace ke snaze řešit vlastní situaci, redukce sociálních a zdravotních rizik, jež souvisí s jejich způsobem života a motivace k začlenění do běžného života. (Poslání a cíle)

Středisko sociální prevence: Poradna pro rodinu Prostějov

Středisko sociální prevence poskytuje následující sociální služby: intervenční centra a sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, které jsou poskytovány ve městě Olomouci. Dále poskytuje Středisko sociální prevence sociální službu odborné sociální poradenství, která je poskytováno v Olomouckém kraji ve vybraných městech - Olomouc, Prostějov, Šumperk, Přerov a Jeseník. Středisko sociální prevence nabízí pomoc a podporu dětem, rodinám, manželským párům a dalším osobám, které se nacházejí v nepříznivé životní situaci. (Středisko sociální prevence: O nás)

Středisko sociální prevence jako osoba pověřená k výkonu sociálně-právní ochrany dětí je: zařízením odborného poradenství pro péči o děti, dále pak zařízením pro děti vyžadující okamžitou pomoc. Středisko sociální prevence poskytuje odborné poradenství a pomoc v souvislosti s osvojením nebo pěstounskou péčí, následně nabízí doprovázení pěstounských rodin v různých záležitostech. V neposlední řadě Středisko sociální prevence zahrnuje přípravu žadatelů při zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče k přijetí dítěte do rodiny. (Středisko sociální prevence: O nás)

NZDM v Prostějově

NZDM v Prostějově poskytuje terénní programy pro děti a mládež a nízkoprahový klub pro děti a mládež. Na oficiálních internetových stránkách NZDM v Prostějově je NZDM definováno jako: „*Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež poskytuje zázemí, podporu a odbornou pomoc dospívajícím v obtížné životní situaci z města Prostějov a okolí.*“ (NZDM v Prostějově)

Cílovou skupinou je mládež ve věkovém rozmezí 11 - 21 let a mladí dospělí do 26 let, kteří jsou ohroženi nelehkými životními událostmi a rizikovým chováním. Do předmětu činnosti NZDM v Prostějově nespádají dvě skupiny. První skupinou jsou osoby s mentálním a zdravotním postižením takového rozsahu, které znemožňuje bezpečný pohyb v prostorách zařízení. Druhou skupinou jsou jedinci užívající tvrdé nelegální drogy. (O klubu)

Cíle NZDM zahrnují sociální integraci uživatelů služby do skupiny vrstevníků a společnosti. Úkolem je zmírnit negativní dopady rizikového chování a jednání dospívajících na jejich zdraví či další vývoj. NZDM vytváří vhodný prostor pro aktivity, které zahrnují jednotlivce, ale i skupiny dospívajících. Důležitým cílem je poskytnutí pomoci dětem a mládeži zvládnout krizové a obtížné situace. Mezi další cíle patří inovace postupů práce s dětmi a dospívajícími, dále pak mapování jejich potřeb, které budou následně zveřejňovány v rámci široké veřejnosti. Posledním cílem je podpora v utváření vlastních názorů dospívajících na sebe samé a na okolí. (O klubu)

Kontaktní centrum v Prostějově

Posláním služby je: „*Usilovat o snižování rizik u osob ohrožených návykovým chováním a dále je podporovat a motivovat ke změně životního stylu a zlepšení kvality jejich života po zdravotní, sociální a psychické stránce, a to prostřednictvím*

poskytování ambulantní a terénní sociální služby v prostějovském regionu.“ Také pro osoby blízké uživatelům a široké veřejnosti má Kontaktní centrum v Prostějově nabízet: *„odborné poradenství a zároveň chránit společnost před možnými negativními důsledky plynoucími ze životního stylu osob s návykovým chováním.“* Veškeré tyto služby jsou poskytovány anonymně a zdarma. (Kontaktní centrum v Prostějově)

Cílové skupiny Kontaktního centra v Prostějově jsou osoby od 15 let, které spadají do následujících skupin: problémoví a příležitostní uživatelé nealkoholových drog, uživatelé těkavých látek, experimentátoři a mladiství uživatelé nealkoholových drog přecházející na rizikové užívání, uživatelé s kombinovanou závislostí, abstinující uživatelé a rodiče a blízcí výše uvedených osob. (Kontaktní centrum v Prostějově)

Člověk v tísní, o.p.s., Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Pro město Prostějov je typické, že romská komunita žije na venkově, což má za následek riziko sociálního vyloučení, neboť místa, kde tato romská komunita žije, jsou hůře dostupná a nabídka volných pracovních míst je zde nedostačující. Následkem je dlouhodobá nezaměstnanost, rostoucí chudoba u této skupiny obyvatel, zadluženost, špatná bytová situace apod. Činnost sociální služby Člověk v tísní v Prostějově je zaměřená na terénní sociální práci, která pomáhá při řešení dluhové problematiky, dále pak na sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, podporu vzdělávání a kariérní poradenství. (Prostějov)

SOS Kompas, Středisko sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi

Terénní sociální pracovníci poskytují sociální služby rodinám, kde hrozí odebrání dítěte. SOS Kompas poskytuje své služby v Přerově, Prostějově, Zábřehu, Praze, Brně a v Karlových Varech. Cílem SOS Kompas je pomoci rodině v případě, že jí hrozí odebrání dítěte a předejít tak této situaci. S rodinami pak pracovníci pracují v jejich přirozeném prostředí, tedy v jejich domově nebo v jiném prostředí, kde se rodina cítí bezpečně. SOS Kompas pracuje komplexně se všemi členy rodiny a pomáhá jim vyrovnat se s jejich nepříznivou životní situací. (SOS Kompas)

SOS Kompas se specializuje na tyto druhy pomoci: pomoc se školní přípravou dítěte a zároveň i doprovázení do školy, školských zařízení a k lékaři. Návčik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností dítěte, pracovní výchovná činnost s dětmi i dospělými. Podpora a návčik ve dvou oblastech, nejprve rodičovského chování včetně vedení hospodaření a udržování domácnosti a dále

pak sociálních kompetencí v jednání na úřadech, školách, školských zařízeních. SOS Kompas poskytuje pomoc při hledání zaměstnání, při řešení zadlužení či jiných ekonomických problémů, sestavení rodinného rozpočtu, při změně nevyhovujícího bydlení, při jednání v plynárnách, elektrárnách, s pronajímateli bytových jednotek a pomoc s ukončením užívání návykových látek. Pomoc terénních sociálních pracovníků se tedy zaměřuje na všechny důležité záležitosti, které vedou k ustálení situace v rodině a umožnění všem členům rodiny zůstat pohromadě a zachovat zdravé prostředí pro výchovu dětí. (SOS Kompas)

Terénní programy Romodrom o.p.s.

Cílem Romodromu jsou sociální služby zaměřené na vzdělávací programy lidem, kteří jsou ohroženi sociálním vyloučením, nebo se ocitli v nepříznivé životní situaci. Nejprve bylo cílem služby Romodrom poskytnutí pomoci lidem romského minority, později byla služba rozšířena, neboť sociální vyloučení se týká širší skupiny obyvatel. Romodrom pomáhá výše zmíněným cílovým skupinám nalézt řešení v jejich nelehkých životních situacích a posilovat možnosti při řešení jejich stávajících situací. Služba Romodrom působí v sedmi krajích České republiky a zahrnuje tyto sociální služby: terénní programy, odborné sociální poradenství, sociální rehabilitace, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, vzdělávací programy a jiné projekty. (Romodrom)

Ve městě Prostějově je realizovaný Dětský klub v Prostějově, který je určen pro děti na 1. stupni základní školy. (Dětský klub v Prostějově)

4. Potřeby dětí a mládeže ve městě Konice

Potřeby dětí a mládeže ve městě Konici je možno definovat na základě Strategického plánu rozvoje Konice 2015 - 2020. Dalším podkladem je Analýza poptávky po NZDM v rámci této bakalářské práce, která reflektuje využití volného času dětí a mládeže na Konicku. Závěry analýzy poptávky po NZDM jsou uvedeny v kapitole 5.3.

Strategický plán rozvoje Konice 2015 - 2020 byl nejprve schválen v Radě města Konice dne 22. 6. 2015 a pak následovalo schválení tohoto dokumentu zastupitelstvem města dne 31. 7. 2015. (Město Konice)

Ze strategického plánu vyplývá, že mezi klíčové oblasti rozvoje města patří mimo jiné např. i kultura, sport, využití volného času, školství, vzdělávání, zdravotní a sociální péče. (Město Konice: 20)

Ze Strategického plánu rozvoje Konice 2015 - 2020:

Přehled cílů, opatření a aktivit návrhové části strategického plánu rozvoje Konice		
Cíl	Opatření	Aktivita
Rozvoj kvality života a vzdělanosti, podpora spolků, občanská vybavenost a sociální služby	Volnočasové a společenské aktivity, podpora spolků	Vytvoření prostoru pro trávení volného času dětí a mládeže
	Sociální služby a poradenství	Podpora rozvoje sociálních a návazných služeb

Tabulka 2: Přehled cílů, opatření a aktivit návrhové části Strategického plánu rozvoje Konice. Výňatek ze Strategického plánu rozvoje Konice 2015 - 2020, upraveno autorkou.

Mezi hlavní cíle Strategického plánu rozvoje Konice 2015 - 2020 patří: *rozvoj kvality života a vzdělanosti, podpora spolků, občanská vybavenost a sociální služby*. K tomuto cíli se vztahují určitá opatření, která pak zahrnují konkrétní aktivity, jak cíle dosáhnout. V následující části budou vypsány pouze aktivity, které mohou napomoci s realizací NZDM nebo odkazují na potřebnost této sociální služby.

Město Konice každoročně poskytuje příspěvek neziskovým organizacím. Rada města rozhoduje o uznání či neuznání finančního příspěvku nebo i o personální podpoře, a to na základě podané žádosti. (Město Konice: 26 - 27)

Dle Strategického plánu rozvoje Konice (Město Konice: 26 - 27): „*Pro trávení volného času žáků a studentů místní základní školy a gymnázia budou zřízeny prostory. Sloužily by jako čajovna či kavárna nebo místo pro realizaci zájmových aktivit.*“

Město Konice podporuje rozvoj sociálních a návazných služeb. Cílem je vytvoření stabilní, kvalitní a ekonomicky udržitelné sítě sociálních služeb, která má za úkol odrážet potřeby obyvatel. Jde tedy o podporu, rozvoj a zkvalitnění sociálních služeb. (Město Konice: 27)

Praktická část

Praktická část této bakalářské práce je rozdělena na dvě části. První část vychází z analýzy poptávky po NZDM s využitím kvantitativní metodologie, jejímž úkolem je zjistit poptávku, ať už vědomou, či nevědomou po nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež. K vyhodnocení získaných dat budou použity grafy z důvodu větší přehlednosti.

Na základě vyhodnocení získaných dat bude vytvořen projekt NZDM pro město Konice, jehož cílem bude reflexe potřeb a požadavků místních dospívajících obyvatel.

5. Analýza poptávky po NZDM

V následující části bude provedena analýza poptávky po NZDM s využitím kvantitativní metodologie. K analýze poptávky bude použit dotazník, který vyplní respondenti ze Základní školy a Gymnázia města Konice ve věkovém rozmezí 13 až 15 let. Dotazník obsahuje devět otázek, které jsou pomyslně rozděleny na dva oddíly. První oddíl se zabývá volným časem dětí a mládeže, jeho cílem je zjistit, kolik hodin volného času respondenti denně mají a jak tento čas tráví. První část dotazníku uzavírá hodnocení dostupných aktivit na Konicku. Smyslem je zjištění, zda nabídka dostupných služeb a aktivit je pro respondenty dostačující, či nikoliv.

Pro soubor otázek v následujícím oddíle byly využity tři principy NZDM, jejichž úkolem je zjistit, zda by respondenti navštívili zařízení, které je zdarma, v místě jejich bydliště a bez registrace. Tato otázka je podstatná k utvoření představy, zda by zřízení nového NZDM ve městě Konice mělo své uživatele. Následující otázka je provázána s předchozí, jelikož zjišťuje, jak by potenciální klienti v takovém zařízení trávili svůj volný čas. Mezi odpovědi byly zařazeny volnočasové aktivity, které se v NZDM běžně provozují, a taktéž odpovědi, které v sobě nesou prvky sociální práce. Respondenti mají možnost přijít i s vlastním návrhem. Na základě získaných dat bude provedena reflexe aktivit, které respondenti preferují.

Další blok otázek se týká samotného NZDM a povědomí respondentů o něm. Tyto otázky jsou klíčové pro vytvoření představy o informovanosti žáků o této službě.

Následující otázky se přímo týkají zřízení NZDM ve městě Konice. Otázky jsou již prakticky zaměřené. Cílem je zjistit vhodné místo pro NZDM a otvírací dobu, to vše

dle přání respondentů. Vyhodnocení těchto odpovědí poskytne podklady pro vyhovující umístění a otevírací dobu NZDM.

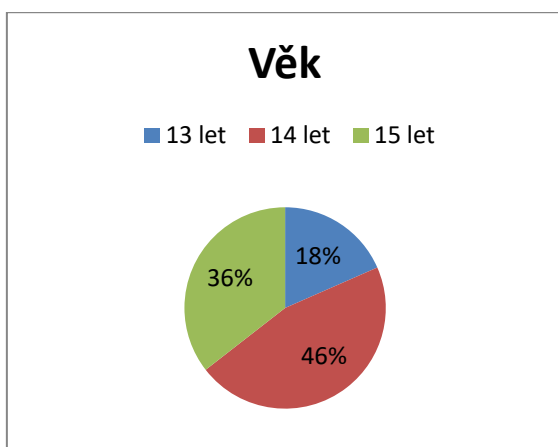
Limitem dotazníku je překrývání času u otázky, která zjišťuje přibližný počet hodin volného času respondentů během školního dne. Při sestavování této otázky měla být použita škála času v minutách. Zamezilo by se pak jednotlivému překrývání časových intervalů.

5.1 Vyhodnocení analýzy poptávky

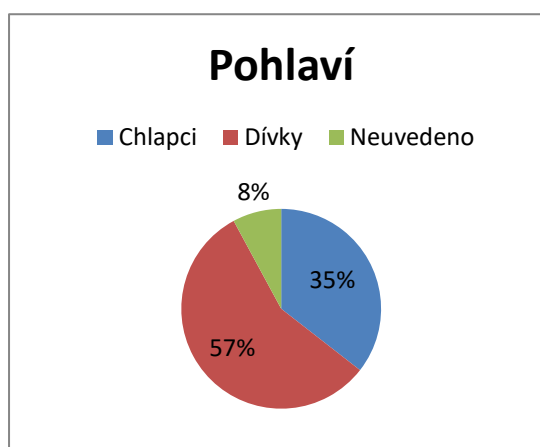
Základní údaje o respondentech

Úvodní otázky dotazníku se zaměřovaly na školu, pohlaví a věk. Analýzy poptávky se zúčastnilo celkem 81 respondentů ve věkovém rozmezí 13 až 15 let ze Základní školy a gymnázia města Konice. Pět dotazníků bylo vyřazeno, jelikož byly vyplněny neúplně či chybně.

Z celkového počtu 76 správně vyplněných dotazníků bylo 27 (35,53 %) od chlapců, 43 od dívek (56,58 %) a 6 (7,89 %) respondentů své pohlaví neuvedlo.

Graf 1: Věk respondentů

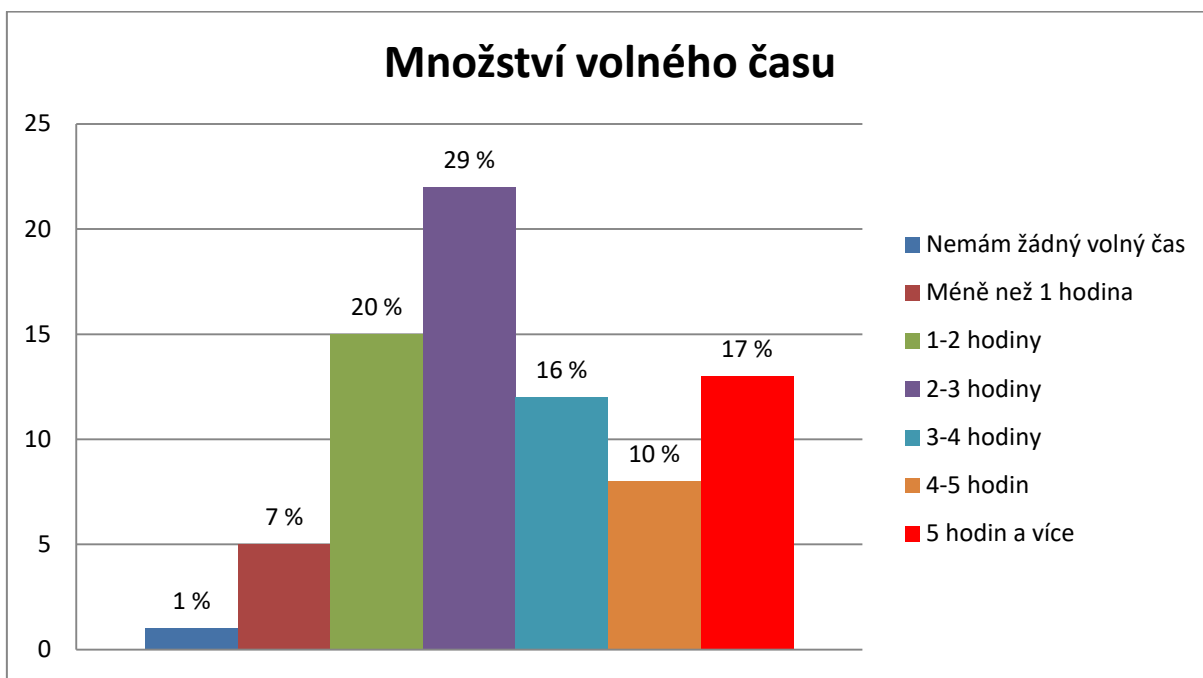

Graf 2: Pohlaví respondentů

Množství volného času

Na grafu číslo 3 lze vidět, že nejčastěji mají respondenti 2-3 hodiny volného času denně, tuto odpověď uvedlo 22 (29 %) respondentů. Na druhém místě byla odpověď 1-2 hodiny volného času, kterou zvolilo 15 (20 %) respondentů. Třetí nejčastější odpovědí bylo 5 a více hodin volného času, kterou z nabídky vybralo 13 (17 %) respondentů. Výrazné zastoupení měla i odpověď 3-4 hodiny volného času, kterou uvedlo 12 (16 %) respondentů. Méně zastoupené odpovědi pak byly méně než 1

hodina, což uvedlo 5 (7 %) respondentů a odpověď „nemám žádný volný čas“, kterou zvolil pouze 1 (1 %) respondent.

Graf 3: Množství volného času

Trávení volného času

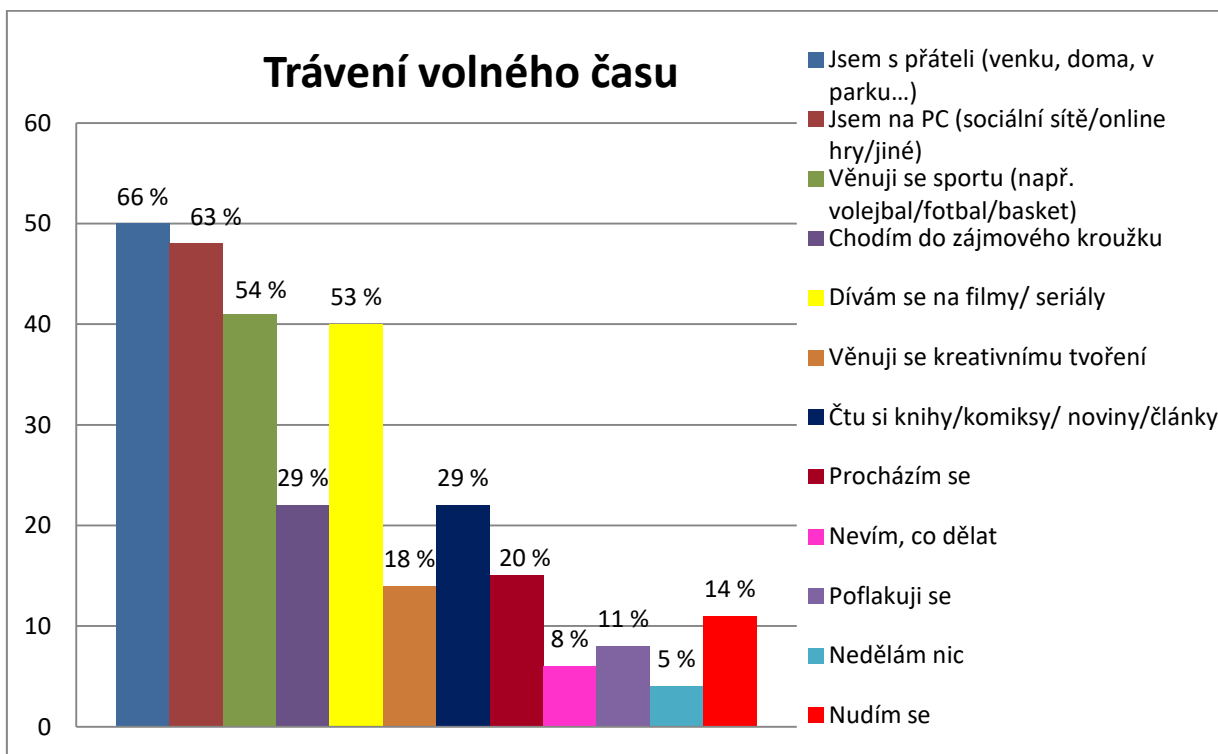
Na grafu číslo 4 můžeme sledovat volnočasové aktivity respondentů. Na tuto otázku si mohli respondenti zvolit libovolné množství odpovědí.

Nejčastější odpověď byla zastoupena 50 (66 %) respondenty, šlo o trávení volného času s přáteli. Druhá nejčastější odpověď odkazovala na aktivity na PC (například věnování se sociálním sítím, hrám apod.) - tuto odpověď uvedlo 48 (63 %) respondentů. Za pozitivní lze považovat fakt, že sportovní aktivity byly u respondentů třetí nejčastější odpovědí, uvedlo ji 41 (54 %) tázaných. Další početně zastoupenou možností bylo sledování filmů a seriálů, týkala se 40 (53 %) respondentů. Stejný počet respondentů - 22 (29 %) - zvolil jako odpověď navštěvování zájmového kroužku a čtení knih. 15 (20 %) respondentů uvedlo, že se ve volném čase prochází. Kreativnímu tvoření se věnuje ve svém volném čase 14 (18 %) respondentů. „Nudí se“ 11 (14 %) respondentů, „poflakuje se“ 8 (11 %) respondentů, „neví, co dělat“ 6 (8 %) respondentů. Nejméně zastoupenou odpovědí bylo „nedělám nic“ a tu zvolili 4 (5 %) respondenti.

V neposlední řadě mohli respondenti doplnit vlastní volnočasovou aktivitu, která nebyla v možnostech zastoupena. 3 (4 %) respondenti uvedli, že ve volném čase

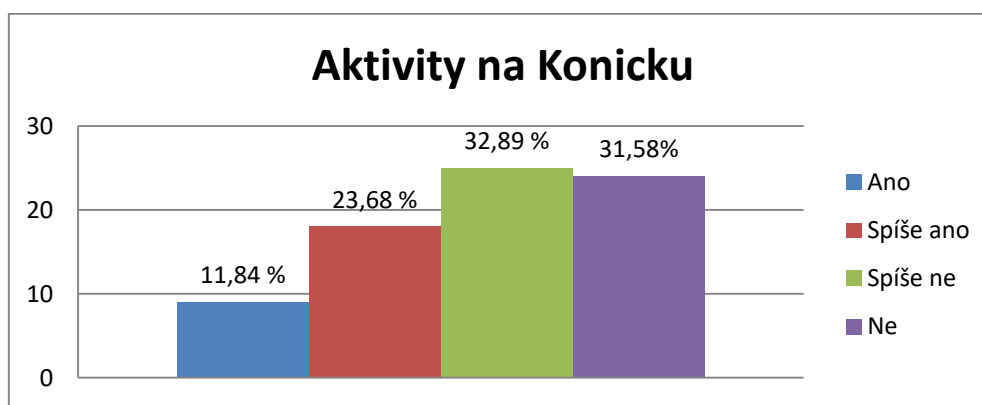
holdují alkoholu. Mezi aktivitami se objevilo hraní na kytaru a učení, každá z těchto odpovědí byla zastoupena 1 (1 %) respondentem. Aktivity ve znění skákání po domech a braní drog byly rovněž zastoupeny po 1 (1 %) respondentovi.

Graf 4: Trávení volného času

Nabídka dostupných aktivit na Konicku

Na grafu číslo 5 lze sledovat, zda je nabídka dostupných aktivit na Konicku pro respondenty dostačující, či nikoliv. Větší zastoupení měly negativní odpovědi, poněvadž nejvíce respondentů, tedy 25 (32,89 %), odpovědělo, že spíše ne. Jednoznačně ne pak uvedlo 24 (31,58 %) respondentů. 18 (23,68 %) dotazovaných zvolilo odpověď spíše ano a jen 9 (11,84 %) respondentů jednoznačné ano.

Graf 5: Aktivity na Konicku

Zařízení pro děti a mládež a jeho aktivity

Na grafu číslo 6 lze vidět, že 53 (70 %) respondentů by navštívilo zařízení pro děti a mládež, které je zdarma, v místě jejich bydliště a bez registrace. 23 (30 %) respondentů by pak toto zařízení nenavštívilo.

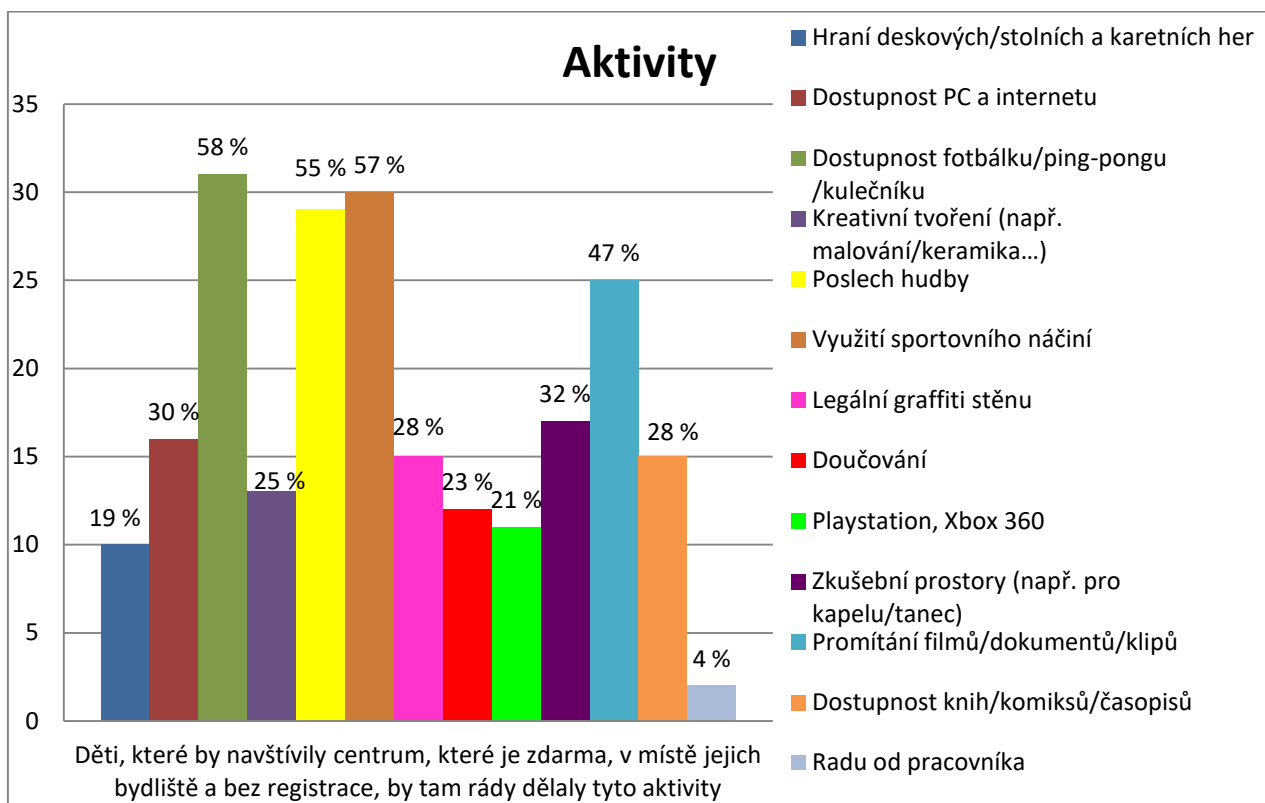

Graf 6: Návštěva zařízení pro děti a mládež

Respondenti, kteří by navštívili zařízení pro děti a mládež, které je zdarma, v místě jejich bydliště a bez registrace, měli pro účely analýzy poptávky vyjmenovat ty aktivity, které by v tomto zařízení rádi provozovali. Respondenti, kteří odpověděli záporně, aktivity nevypisovali.

Na grafu číslo 7 je možno pozorovat, že mezi nejžádanější aktivity - podle počtu zvolení možnosti od respondentů - patří dostupnost fotbalu, ping-pongu a kulečnicku – v počtu 31 (58 %), využití sportovního náčiní 30 (57 %), poslech hudby 29 (55 %) a možnost promítání filmů, dokumentů, klipů 25 (47 %). 17 (32 %) respondentů by uvítalo zkušební prostory, 16 (30 %) respondentů pak dostupnost PC a internetu. Početně velké zastoupení měla i legální graffiti stěna, kterou z nabídky aktivit vybralo 15 (28 %) respondentů, stejný počet odpovědí, tedy 15 (28 %), směřovali respondenti k dostupnosti knih a časopisů. Kreativní tvoření mělo zastoupení od 13 (25 %) respondentů. Další možnost - doučování - zvolilo 12 (23 %) respondentů a o jeden hlas méně, tedy od 11 (21 %) respondentů měla odpověď playstation a Xbox 360. Hraní deskových, stolních a karetních her si vybralo jako preferovanou aktivitu 10

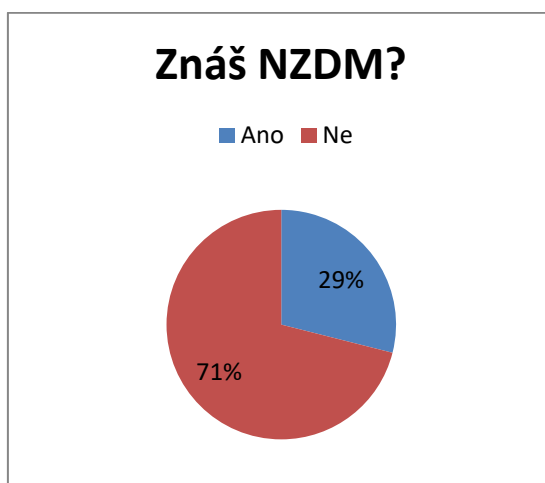
(19 %) respondentů a početně nejméně zastoupenou odpovědí byla možnost rady od pracovníka, kterou zvolili pouze 2 (4 %) respondenti.

Graf 7: Preferované aktivity

Povědomí o NZDM

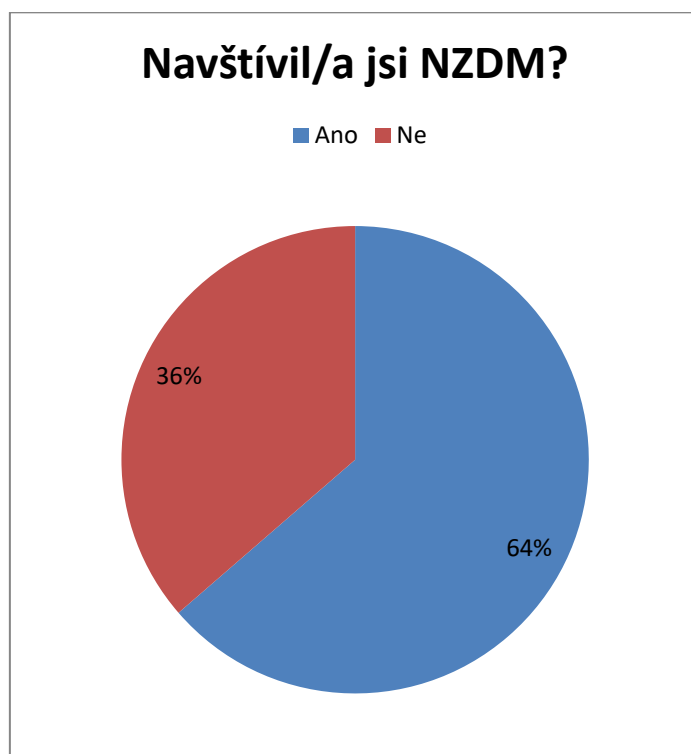
Na grafu číslo 8 je znázorněno, že 22 (29 %) respondentů zná NZDM a 54 (71 %) respondentů jej nezná.

Graf 8: Povědomí o NZDM

Návštěva NZDM

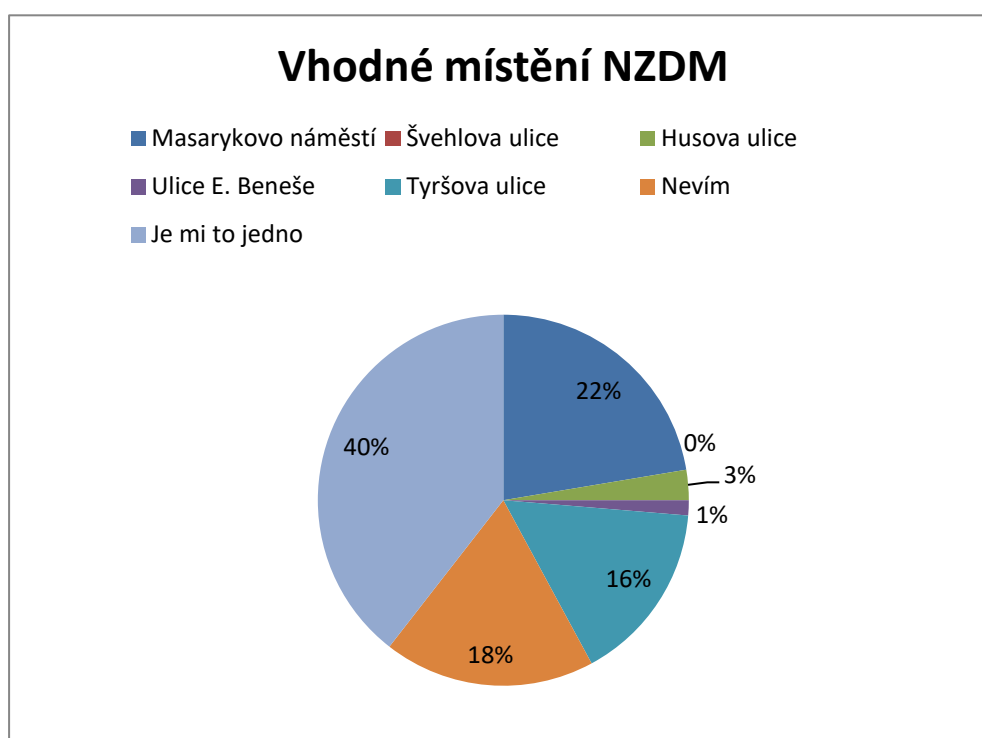
Na grafu číslo 9 je znázorněno, zda děti a mladiství, kteří znají NZDM, jej navštívili. Z 22 dětí, které znají NZDM, jej 14 (64 %) respondentů navštívilo a 8 (36 %) respondentů nikoliv.

Graf 9: Návštěva NZDM

Umístění NZDM

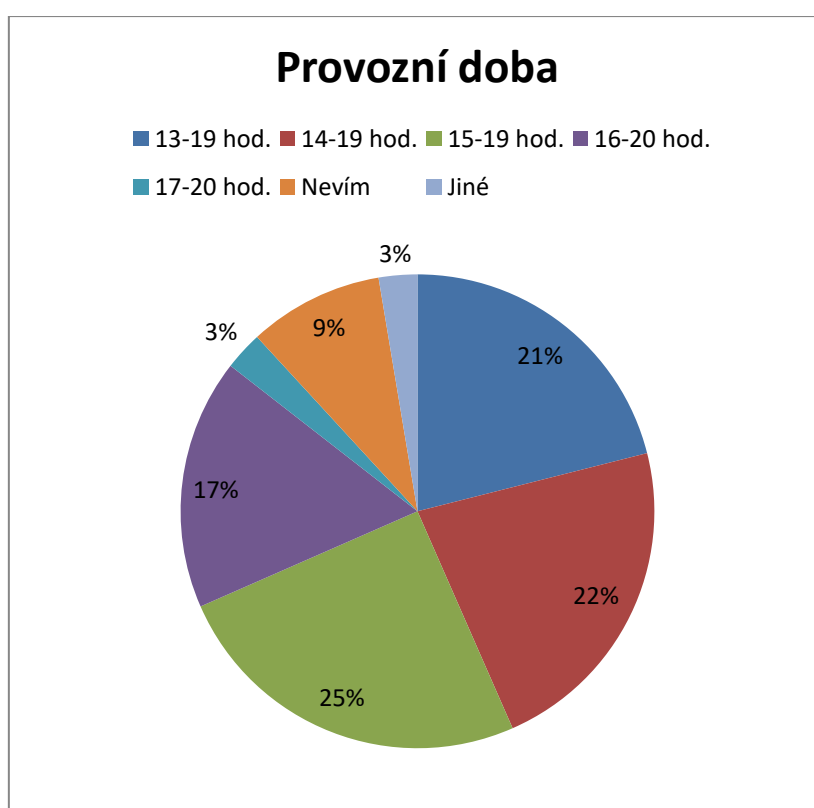
Graf číslo 10 znázorňuje vhodné umístění NZDM dle odpovědí respondentů. Nejpočetněji zastoupená odpověď, a to 30 (40 %) respondenty, byla možnost „je mi to jedno“. Druhou nejčastější odpovědí, kterou zvolilo 17 (22 %) respondentů, bylo Masarykovo náměstí. 14 (18 %) respondentů „neví“, kde by bylo NZDM vhodné umístit. 12 (16 %) respondentů uvedlo Tyršovu ulici, ve které se nachází i ZŠ a Gymnázium města Konice, jeden z žáků dokonce preferuje umístění co nejbližší školy, což doplnil do dotazníku. Početně méně zastoupeny pak byly možnosti Husova ulice, kterou uvedli 2 (3 %) respondenti, 1 (1 %) respondent zvolil ulici E. Beneše a Švehlovu ulici nevedl žádný z respondentů.

Graf 10: Vhodné umístění NZDM

Provozní doba NZDM

Na grafu číslo 11 lze sledovat vhodnou provozní dobu NZDM dle respondentů. Nejpočetněji zastoupená odpověď byla 15-19 hod., a to 19 (25 %) respondenty. Variantu 14-19 hod. potom zvolilo 17 (22 %) respondentů. O jeden hlas méně měla možnost 13-19 hod., kterou vybralo 16 (21 %) respondentů. Další variantu, a to 16-20 hod., preferovalo 13 (17 %) respondentů. Skupina 7 (9 %) respondentů u této otázky odpověděla „nevím“. Nejméně respondentů, a to 2 (3 %), uvedlo možnost 17-20 hod. a stejný počet pak doplnil vlastní variantu, kdy by otvírací doba měla být 24 hod. denně.

Graf 11: Vyhovující provozní doba

5.2 Východiska projektu NZDM

Z výsledků odpovědí 76 respondentů vyplynulo, že téměř 3/4 respondentů mají více než 2 hodiny volného času denně a tuto dobu nejčastěji tráví s přáteli. Respondenti svůj volný čas často tráví pasivním způsobem, kdy jsou na PC nebo se dívají na filmy. Potěšujícím zjištěním byly odpovědi, které naznačují smysluplné využití času, kdy se respondenti věnují sportu nebo navštěvují volnočasové kroužky. Objevily se však

i odpovědi, které naznačují sociálně patologické jevy, jako je užívání drog a požívání alkoholu.

Z analýzy poptávky po NZDM vyplynulo, že více než polovině respondentů nevyhovuje nabídka dostupných aktivit na Konicku.

Druhá polovina analýzy poptávky po NZDM byla zaměřena na otázky týkající se NZDM. Celkem 53, tedy 70 % dotazovaných, je ochotno navštívit zařízení pro děti a mládež, které je zdarma, v místě jejich bydliště a bez registrace. Nejlákavějšími činnostmi v NZDM se pro respondenty jeví dostupnost fotbalu, ping-pongu, kulečnicku, využití sportovního náčiní, poslech hudby či promítání filmů, dokumentů, klipů a další.

Ze získaných odpovědí vyplývá, že povědomí o NZDM je mezi dospívajícími na Konicku nízké. Avšak našli se jedinci, kteří NZDM znají a dokonce jej navštívili.

Názory na umístění NZDM jsou nejednoznačné, neboť více než polovině respondentů „je to jedno“ nebo „neví“, kde by bylo vhodné umístění. Nicméně nejvíce respondentů, kteří zvolili konkrétní místo, se shodlo na umístění na Masarykově náměstí. Nejvíce zájemců o služby NZDM by uvítalo provozní dobu od 14 do 19 hod. a od 15 do 19 hod., obě tyto varianty by tedy zahrnula možnost provozní doby od 14 do 19 hod.

Projektová část

Cílem bakalářské práce je návrh projektu vytvořený na základě analýzy poptávky po NZDM. Osnova projektu je obecná. V případě potřeby bude upravena podle hlavního donátora projektu, protože požadavky na strukturu projektu si stanoví každý donátor dle svých možností.

Projekt je řízený proces se svým začátkem a koncem za jasně daných pravidel, který zahrnuje sled úkolů. Vymezení projektu se dle světových teoretiků může v konkrétních formulacích lišit. (Svozilová 2011: 21)

„Projekt je cílevědomý návrh na uskutečnění určité inovace v daných termínech zahájení a ukončení.“ (Němec 2004: 11)

Rosenau uvádí čtyři typické znaky pro projekty. V první řadě mají projekty trojrozměrný cíl, což Rosenau vysvětluje jako současné splnění požadavků na věcné provedení, časový rámeček a rozpočtové náklady. Trojrozměrný cíl má měřitelné a dosažitelné podmínky. Významným aspektem je, aby personální zajištění projektu vědělo, jak cílů dosáhnout. Druhým znakem je jedinečnost, poněvadž projekt se

uskutečňuje pouze jednou, je dočasný a pracuje na něm měnící se skupina lidí. Dalším, třetím znakem, jsou zdroje, pomocí kterých se projekty realizují. Tyto zdroje zahrnují lidský faktor a materiál. Posledním znakem je realizace v rámci organizace, kdy autor poukazuje na mezilidské konflikty v rámci organizace, které ovlivňují chod projektu. (Rosenau 2007: 5 - 8)

5.3 Název organizace a poslání

Název nové sociální služby ve městě Konici bude Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v Konici. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež bude poskytovat zázemí, podporu a odbornou pomoc dětem a mládeži v obtížné životní situaci z města Konice a okolí.

Dle české asociace streetwork: *„Posláním NZDM je usilovat o sociální začlenění a pozitivní změnu v životním způsobu dětí a mládeže, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci, poskytovat informace, odbornou pomoc, podporu, a předcházet tak jejich sociálnímu vyloučení.“* (Česká asociace streetwork: 2008: 3)

S posláním každé organizace musí být zaměstnanci vnitřně ztotožnění. Poslání má tyto charakteristické znaky: je motivační, vymezuje jedinečnost organizace, vyjadřuje pro koho je organizace určená, co dělá a kde, je stručné, srozumitelné a jednoduché. (Šedivý, Medlíková 2011: 22)

Posláním Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ve městě Konici je poskytnout smysluplné trávení volného času dětem a mladistvým od 11 do 26 let. Vytvořit bezpečné podmínky pro to, aby tito mladí lidé byli schopni a ochotni se podílet na řešení svých problémů a přispívat ke zlepšení kvality svého života.

5.4 Odůvodnění a přínos projektu

Důvodem, proč se má projekt NZDM realizovat, je absence zařízení nebo služby pro děti a mládež stejného nebo podobného charakteru. Ve Strategickém plánu rozvoje města Konice 2015 - 2020 je konstatováno, že ve městě Konici je nedostatek kulturních a společenských akcí, a to především pro mládež a rodiny s dětmi. Představitelé města Konice chtějí zřídit prostory pro trávení volného času žáků a studentů místní základní školy a gymnázia, které by sloužily jako čajovna či kavárna nebo místo pro realizaci zájmových aktivit. Doposud se však žádný z těchto plánů nezačal realizovat.

Ve Strategickém plánu rozvoje města Konice 2015 – 2020 není obsažen konkrétní plán zřízení NZDM, ale vzhledem k nedostatečné síti sociálních služeb a nedostatečné volnočasové nabídce pro děti a mládež by se NZDM stalo smysluplnou formou trávení volného času dětí a mládeže v mikroregionu Konicko.

Potřebnost této služby potvrdil i výzkum v rámci této bakalářské práce, jehož závěry jsou blíže popsány v kapitole 5.2. Stěžejním údajem je, že by 70 % dotazovaných bylo ochotno navštívit zařízení pro děti a mládež, které je zdarma, v místě jejich bydliště a bez registrace.

Založení NZDM bude mít především funkci prevence rizikového chování dětí a mládeže.

5.5 Cíle projektu

Služby nemohou být poskytovány nahodile, proto je třeba stanovit konkrétní cíle, které jsou systematicky plánovány. Je vyžadován soulad cílů s posláním, jinými slovy cíle vedou k naplnění poslání. Z cílů by mělo být jasné, k jaké změně u uživatele služby, který se potýká s nepříznivou sociální situací, dojde při využití sociální služby nebo k jaké změně by mělo dojít. (Bednář 2012: 58 - 59)

Cíle NZDM ve vztahu k uživatelům služby:

- poskytování podpory při zvládání obtížných životních situací
- redukování sociálních rizik
- zvyšování sociálních schopností a dovedností
- pomoc se sociálním začleněním do skupiny vrstevníků i do společnosti
- psychická, fyzická, právní a sociální ochrana během pobytu v NZDM
- zvyšování kvality jejich života
- předcházení nebo redukování zdravotních rizik, která jsou spjata s jejich způsobem života
- orientování se v jejich sociálním prostředí
- vytvoření podmínek pro řešení nepříznivých sociálních situací (Česká asociace streetwork: 4)
- zvyšování kvality života dětí a mládeže v mikroregionu Konicko
- zajištění smysluplného trávení volného času
- prevence sociálně-patologických jevů

- pomoc klientům k získání sebedůvěry, samostatnosti a odpovědnosti za vlastní chování a celkový rozvoj osobnosti
- zmírnění či odstranění diskriminace dětí a mládeže ve společnosti na základě etnické příslušnosti
- zabránění sociálnímu vyloučení
- umožnění podmínek pro realizaci osobních aktivit a vyjádření vlastního názoru

NZDM ve městě Konici se bude řídit výše definovanými cíli Českou asociací streetwork a cíli, které byly navrženy v rámci této bakalářské práce.

5.6 Registrace služby

NZDM v Konici jako sociální služba bude poskytována podle ustanovení § 78 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění, jen za předpokladu, že získá oprávnění k poskytování sociálních služeb, které nabude účinnosti rozhodnutím o registraci, které vydá Krajský úřad Olomouckého kraje.

Podmínky registrace

Olomoucký kraj má na svých internetových stránkách přesné pokyny k registraci nové sociální služby. Při žádosti o registraci právnická osoba dokládá:

1. Úředně ověřenou kopii zakladatelských dokumentů a dokladů o registraci podle zvláštních právních předpisů, případně výpis z obchodního rejstříku nebo jiné evidence podle zvláštních právních předpisů, včetně jmenovacích dekretů statutárního zástupce organizace.
2. Rozhodnutí o schválení provozního řádu zařízení sociálních služeb vydané orgánem ochrany veřejného zdraví.
3. Doklad o vlastnickém nebo jiném právu k objektu nebo prostorám, v nichž budou poskytovány sociální služby, kdy musí být zřejmé, že žadatel má oprávnění tyto objekty nebo prostory užívat (dokladem je tedy např. nájemní smlouva).
4. Doklad z finančního úřadu, že žadatel nemá daňové nedoplatky.
5. Doklad z okresní správy sociálního zabezpečení, že žadatel nemá nedoplatek na pojistném, či penále na sociálním zabezpečení nebo příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

6. Doklad ze zdravotní pojišťovny, že žadatel nemá nedoplatek na veřejném zdravotním pojištění.
7. Čestné prohlášení, že na majetek fyzické nebo právnické osoby, která je žadatelem o registraci, nebyl prohlášen konkurs nebo proti ní nebylo zahájeno insolvenční řízení nebo nebyl insolvenční návrh zamítnut pro nedostatek majetku – toto prohlášení podepisuje statutární zástupce poskytovatele.
8. Pojistnou smlouvu, která bude uzavřena před poskytováním sociálních služeb, pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou při poskytování sociální služby.
9. Zabezpečení materiálních a technických podmínek pro zajištění sociální služby.
(Registrace sociálních služeb)

Ke dni registrace nové sociální služby je nutno uvést následující dokumenty o nové registrované sociální službě: plán finančního zajištění, popis realizace poskytované sociální služby a popis personálního zajištění sociální služby, jehož součástí je organizační struktura poskytovatele, jmenný seznam zaměstnanců a doklady o odborné způsobilosti. (Registrace sociálních služeb)

5.7 Lokalizace projektu

Lokalizací projektu se rozumí fyzické místo realizace projektu, tedy místo, kde stojí stavba určená pro projekt. Důležitým termínem je území dopadu. Území dopadu určuje region, který bude mít z realizace projektu prospěch. Projekty mohou být navrhovány pro cílové skupiny jednoho kraje, tedy regionálně, nebo pro cílové skupiny ze dvou a více krajů, tedy nadregionálně. Ale i u regionálního projektu má možnost cílová skupina ze sousedících krajů využít výstupů projektu, to však musí být vždy odůvodněno a početně limitováno. (Marek, Kantor: 2007: 91 - 92)

Poskytovatel každé sociální služby určuje místo, dobu a okruh osob, kterým je tato sociální služba určena. (Bednář 2012: 126)

Pro realizaci NZDM ve městě Konici byla zvolena - na základě analýzy poptávky po NZDM - budova na Masarykově náměstí. Konkrétní budova má číslo popisné 62, vlastníci dle katastru nemovitostí jsou Macháček Jiří a Macháčková Lenka. Výměra tohoto pozemku je 563 m², jde o zastavěnou plochu s nádvořím a v současné době nejsou evidována žádná omezení vlastnických práv. (Informace o pozemku)

Pro potřeby NZDM by bylo využíváno 150 m² nebo i více v závislosti na aktuální nabídce pronajímaného prostoru.

5.8 Analýza (SWOT)

Během přípravy projektů se dělají různé analýzy. V kapitole 3 byla provedena Analýza poskytovaných služeb v regionu. Následně bude vytvořena SWOT analýza. Tato SWOT analýza slouží ke zmapování vnějších podmínek pro zdárné vytvoření projektu.

SWOT analýza je metodika strategického plánování při přípravě projektů, která tvoří zkratku čtyř anglických slov:

- Strength – silné stránky
- Weaknesses – slabé stránky
- Opportunities – příležitosti
- Threats – rizika.

Úspěch projektu ovlivňuje kvalitní zpracování SWOT analýzy. Za předpokladu, že správně určíme silné stránky, slabé stránky, příležitosti a rizika, může projekt uspokojit stanovené potřeby a dosáhnout požadovaného cíle. Analýzu členíme na 2 kategorie: vnitřní a vnější faktory, které se následně člení na pozitivní a negativní aspekty. (Marek, Kantor 2007: 69)

SWOT analýza patří mezi základní analýzy. Díky SWOT analýze lze určit strategické směry pro rozvoj organizace. (Šedivý, Medlíková 2011: 29)

Pro kvalitní SWOT analýzu doporučuje Korecký a Trkovský následující postup: Za předpokladu, že je to umožněno, využít současnou SWOT analýzu podniku, nebo ji lze nově zpracovat s ohledem na silné a slabé stránky projektu. Vybrat a upřesnit interní a specifické interní silné a slabé stránky projektu. Vybrat a upřesnit externí příležitosti a hrozby podniku, které mají vztah k projektu, dále pak najít další příležitosti a hrozby mimo podnik a jeho prostředí. Posledním bodem pro vytvoření SWOT analýzy je využití typových strategií pro čtyři vnitřní čtverce tabulky SWOT analýzy, která slouží k porozumění hrozeb a příležitostí, nebo i k návrhu strategie k jejich řešení. (Korecký, Trkovský 2011: 218)

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • Poptávka ze strany cílové skupiny: z analýzy poptávky vyplývá, že 70 % dotazových by navštívilo NZDM • Dostupnost pro cílovou skupinu • Zajištění anonymity • Jedinečnost služby v mikroregionu Konicko • Prevence sociálně patologických jevů v mikroregionu Konicko • Smysluplné vyplnění volného času dětí a mládeže • Vyplnění nedostatečné nabídky aktivit pro děti a mládež k trávení volného času 	<ul style="list-style-type: none"> • Vícezdrojové financování: finanční nejistota • Nedostatek finančních prostředků na provoz služby • Úbytek uživatelů služby, opadnutí prvotního zájmu o službu • Nesouhlas rodičů s využíváním služby NZDM • Nespolupráce se školou: škola nebude informovat své studenty o možnosti využití NZDM
Příležitosti	Rizika
<ul style="list-style-type: none"> • Rozšíření možností trávení volného času • Sociální integrace mládeže • V mikroregionu Konicko není podobné zařízení • Spolupráce s dalšími organizacemi • Navázání spolupráce se školami v mikroregionu Konicko 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatečná podpora ze strany města Konice • Nedostatek finančních prostředků na provoz služeb • Nedostatek specializovaných pracovníků • Nemožnost zajištění prostor pro realizaci • Veřejné mínění, např. odpor a nezájem veřejnosti

Tabulka 3: SWOT analýza (zdroj vlastní)

Mezi silné stránky, které NZDM ve městě Konice má, patří poptávka po službě a potřeba služby, která byla definována v kapitole 4 a 5.1. Nízkoprahový klub je dostupný pro cílovou skupinu z města Konice a přilehlého okolí, neboť dopravní systém města Konice má k dispozici pravidelné autobusové spoje a vlakovou stanici. Služba svým charakterem zajišťuje uživatelům tohoto zařízení anonymitu. Dále je NZDM jedinečnou službou ve městě Konici, která poskytuje svým uživatelům smysluplné vyplnění volného času a prevenci sociálně patologických jevů.

Do slabých stránek NZDM může být zařazeno vícezdrojové financování, tedy finanční nejistota, která je spojená s nedostatkem finančních prostředků na provoz služby. Neuskutečněná spolupráce se školou by mohla mít za následek nedostatečnou informovanost žáků školy o tomto zařízení, a tím by NZDM přicházelo o potenciální klienty. Navíc může opadnout prvotní zájem o službu NZDM, který byl zjištěn na základě analýzy poptávky. Další slabou stránkou je možný nesouhlas rodičů s využíváním služby NZDM.

Příležitostí NZDM je hned několik. Mezi hlavní příležitosti NZDM patří rozšíření možností trávení volného času dětí a mládeže na Konicku a vyplnění nedostatečné nabídky sociálních služeb v mikroregionu Konicko. Další příležitostí je navázání spolupráce s dalšími organizacemi a především se školami v mikroregionu Konicko.

Poskytování NZDM s sebou nese i určitá rizika. Jak již bylo zmíněno ve slabých stránkách výše, může nastat situace, kdy nebude dostatek finančních prostředků na provoz zařízení. Může dojít i k situaci, že tato nová sociální služba nezíská podporu města Konice, což by mělo za následek neuznání finančního příspěvku, který město Konice každoročně poskytuje neziskovým organizacím. Mezi další rizika patří nedostatek specializovaných pracovníků, nemožnost zajištění prostor pro realizaci a také veřejné mínění společnosti, např. odpor a nezájem veřejnosti.

5.9 Personální zajištění projektu

Kvalita poskytovaných služeb je z velké části závislá na samotných pracovnících, jejich dovednostech a vzdělání. Je nutné zajistit adekvátní výběr pracovníků, kteří musí splňovat určité podmínky pro výkon této profese. Personální zajištění služby neboli proces řízení lidských zdrojů je nedílnou součástí každé organizace.

Proces řízení lidských zdrojů obsahuje několik činností. Nejprve analýzu pracovních pozic, jež zahrnuje zjištění potřebnosti lidských zdrojů (v oblasti získávání i propuštění zaměstnanců). Následuje proces získávání a výběru nového zaměstnance, popřípadě zaměstnanců, kdy je cílem adaptace nového zaměstnance na prostředí organizace. Organizace poskytuje svým zaměstnancům možnost rozvíjet se prostřednictvím vzdělávání nebo kariérního růstu a zároveň zaměstnancům poskytuje odměnu za vykonanou činnost. (Bachmann 2011: 127)

Pro službu NZDM ve městě Konici je důležité naplánovat personální zajištění organizace. Kvalitní naplánování personálního obsazení by mělo zajistit vhodné zaměstnance, kteří budou vybaveni odpovídajícími znalostmi, schopnostmi a dovednostmi, ve správný čas, na správném místě, v žádoucím množství a za správné náklady. (Mádlová 2012: 11)

Na stránkách Olomouckého kraje nalezneme povinný dokument pro registraci nové sociální služby, který obsahuje popis personálního zajištění sociální služby. Tento dokument zahrnuje již konkrétní jmenný seznam pracovníků vykonávajících odbornou činnost v sociálních službách. V dokumentu jsou uvedeny citlivé údaje, jako je např. rodné číslo zaměstnanců a další. Pro účely této bakalářské práce z výše zmíněného důvodu není vhodné tento dokument použít, avšak pro nástin pracovních pozic slouží následující tabulka.

Pozice	Úvazek	Požadované vzdělání
Vedoucí zařízení	Plný	Vysokoškolské vzdělání, praxe v oboru
Sociální pracovník	Plný	Vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
Terénní sociální pracovník	Plný	Vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách
Psycholog	Částečný	Vysokoškolské vzdělání
Ekonom	Částečný	Minimálně středoškolské vzdělání
Uklízečka	Částečný	Minimálně základní vzdělání

Tabulka 4: Personální zajištění NZDM ve městě Konici (zdroj vlastní)

Pro NZDM města Konice jsou nejdůležitějšími pozicemi vedoucí zařízení, sociální pracovník a terénní sociální pracovník. Předpoklady pro výkon profese sociálního pracovníka zahrnují: způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, zdravotní a odbornou způsobilost. Odborná způsobilost je vymezena zákonem v § 110, kdy je požadováno vyšší odborné či vysokoškolské vzdělání v oborech zaměřených na sociální práci, sociální pedagogiku, humanitární práci, sociálně právní činnost, charitní činnost,

sociální politiku, sociální péči, sociální patologii, právo nebo speciální pedagogiku. Další možností dle zákonem vymezených podmínek je absolvování akreditovaných vzdělávacích kurzů. (Elichová, Sýkorová 2015: 81)

Mezi aktivity vedoucího pracovníka patří koordinace služby, zajištění sponzorů a financí a především zastupování služby navenek. Je žádoucí, aby vedoucí pracovník své kolegy efektivně vedl, motivoval a spravedlivě odměňoval. S organizací bude dále spolupracovat ekonom, psycholog a uklízečka, ve všech případech jen na částečný úvazek.

Závěrem je nutné podotknout, že je na místě se všemi pracovníky sepsat smlouvy, poskytnout školení a zajistit i následné vzdělávání.

5.10 Zajištění financování

Pro nevládní neziskové organizace je charakteristické vícezdrojové financování, jehož úkolem je zajištění udržitelnosti služby i do budoucích let. Především je nutno zabezpečit několik zdrojů k financování organizace. Problém nastane v situaci, pokud vznikne závislost pouze na jednom ze zdrojů, protože závislost pouze na jednom zdroji přináší organizaci nestabilitu a také nejistotu. (Šedivý, Medlíková 2011: 66)

Finančními zdroji rozumíme zdroje nutné k realizaci projektu. Zdroje členíme na finanční prostředky ve formě vlastního nebo cizího kapitálu. K finančnímu řízení zařazujeme: řízení procesu získávání finančních zdrojů, umístování získaných finančních prostředků a řízení finančních toků. (Máchal, Kopečková, Presová 2015: 21)

Možností financování projektů formou dotací či grantu je poměrně hodně. Existují databáze, kde nalezneme potřebné informace k předložení návrhu projektu a tím možnosti získat dotaci. Při vyhledávání zdrojů financování se orientujeme na potenciální poskytovatele na úrovni světové, evropské, národní, regionální a místní. (Pokorná 2008: 31)

Název služby:	Název organizace: Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež v Konici		
Druh poskytované služby (dle z. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách)	§ 62 - Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		
Adresa:	Masarykovo náměstí 62, 798 52 Konice		
IČ:			
Plán finančního zajištění sociální služby			
Kč			
Výnosy na sociální službu	2018	Náklady na sociální službu	2018
Zdroje příjmů		1. Provozní náklady	330 000
dotace MPSV	550 000	1.1. Materiálové náklady	141 000
dotace-jiný resort státní správy	0	potraviny	2 000
dotace-úřad práce	0	vybavení DDHM do 40 tis. Kč	39 000
dotace ÚSC	250 000	pohonné hmoty	0
příspěvek zřizovatele	326 000	jiné	100 000
úhrady uživatel	0	1.2 Nemateriálové náklady	179 000
úhrady zdravotní pojišťovny	0	1.2.1. energie	25 000
dotace-strukturální fondy EU	290 000	1.2.2. opravy a udržování	14 000
granty a dary	150 000	opravy a udržování budov	12 000
ostatní příjmy	0	opravy a udržování aut	0
CELKEM	1 566 000	jiné	2 000
		1.2.3. cestovné	2 000
		1.2.4. ostatní služby	138 000
		nájemné	130 000
		právní a ekonomické služby	5 000
		školení a kurzy	3 500
		jiné	0
		1.3 Jiné provozní náklady	10 000
		odpisy	5 000
		jiné provozní náklady	5 000
		2. Osobní náklady celkem	1 236 000
		2.1. Mzdové náklady	900 000
		hrubé mzdy	
		ostatní osobní náklady	
		2.2. Odvody na sociální a zdravotní pojištění	336 000
		pojistné ke mzdám	306 000
		ostatní pojistné	30 000
		2.3. Ostatní sociální náklady	
		CELKEM	1 566 000

Tabulka 5: Plán finančního zajištění - tabulka převzatá a upravená z Olomouckého kraje⁴

⁴ Olomoucký kraj [online] Registrace sociálních služeb. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/registrace-socialnich-sluzeb-cl-286.html> Poslední aktualizace 18. 1.2017 [citace 17. 2.2017]

V tabulce č. 6 je plán finančního zajištění na první rok. Tabulka je převzata a upravená z oficiálních stránek Olomouckého kraje a je jedním z povinných podkladů při registraci nové sociální služby. Výnosy v sobě zahrnují jednotlivé dotace, příspěvky, dary, granty a ostatní. Jednotlivé složky nákladů jsou rozděleny na provozní a osobní náklady a zahrnují v sobě další položky.

Provoz NZDM v roce 2018 bude rozdělen do dvou etap. V první etapě, která předchází samotnému otevření NZDM ve městě Konici, bude nejvíce prostředků vynaloženo na investiční náklady, a to především z důvodu rekonstrukce prostor, vymalování všech místností i chodeb, úprav a zařizování místností včetně kanceláří. Na tyto investice bude nutné sehnat vhodné donátory. V druhé etapě, která nastane až po samotném otevření NZDM ve městě Konici, výdaje budou v podobě plateb za provozní a osobní náklady.

5.11 Rozpočet projektu

Nedílnou součástí projektu k založení neziskové organizace je vytvoření rozpočtu. Jde o nezbytný podklad pro soulad všech činností a dílčích kroků, jež jsou součástí projektu. Slouží i pro kontrolu postupu projektu - vzhledem k jeho cíli. (Svozilová 2011: 159)

Každá žádost o finanční podporu projektu musí obsahovat detailní rozpočet, jenž zahrnuje: typy vkladů, posloupnost výdajů, typy a zdroje financování. (Marek, Kantor 2007: 113)

Organizace ke svému fungování potřebuje tyto zdrojové oblasti: finance (peníze, jiné finanční produkty), zázemí, služby a materiál (nemovitost, vybavení apod.) a v neposlední řadě také lidské zdroje. (Šedivý, Medlíková 2011: 39)

Při sestavování rozpočtů je třeba brát v potaz určité zásady. Pokud jsou v rozpočtu obsaženy i příjmy evropské, musí být doplněny zdrojem vlastním, jde o tzv. systém doplňkovosti. V některých případech, např. v neziskovém sektoru, roli doplňkovosti přebírá stát nebo samosprávné celky, tedy obce či kraje. Mezi další zásady při sestavování rozpočtu patří čitelnost, jasnost a realističnost. Důležitým faktorem je vyváženost vzhledem k očekávaným výstupům. Položky rozpočtu musí souviset s realizací cílů projektu. Žadatel si musí být vědom, že vyplacení financí je spjata a podmíněno s dodržáním podmínek grantu. Pokud podmínky nejsou dodrženy, hrozí

snížení nebo zrušení platby. Důležitá je i zásada efektivity a hospodárnosti financí, která odkazuje na smysluplné prokázání výdajů. (Marek, Kantor 2007: 119 - 120)

5.12 Doporučení

Před realizací projektu je na místě několik doporučení. Nezbytným krokem je získat podporu města Konice, poněvadž jak již bylo zmíněno v kapitole 4, město Konice každoročně poskytuje příspěvek neziskovým organizacím. Město Konice by pak tvořilo stálý zdroj příjmů pro tuto sociální službu.

Dále by bylo žádoucí, aby NZDM ve městě Konici bylo realizováno Charitou Konice, poněvadž Charita Konice má několikaletou tradici ve městě Konici. Jednalo by se tedy o spolupráci města Konice a Charity Konice, kdy by zřizovatelem služby byla právě Charita Konice, avšak měla by stále finanční prostředky od města Konice.

Z analýzy provedené dotazníkovým šetřením vyplynulo, že všeobecná informovanost o NZDM je nízká, proto je třeba spolupracovat se základními školami v mikroregionu Konicko, na zvýšení povědomí a informovanosti u dětí a mladistvých, kteří jsou potencionálními klienty této služby. Spolupráce se školou napomůže i k uskutečnění primárních preventivních programů pro školy, které NZDM provádí. Pro vysvětlení pojmu primárních preventivních programů je nejprve vhodné si ujasnit termín prevence. Prevence tvoří soubor opatření, která zabraňují nežádoucím jevům. Programy primární prevence jsou zaměřené na určitou skupinu populace. Cílem je podpora žádoucích forem chování a minimalizace konkrétních rizikových jevů. (Mareš, Průcha, Walterová 2003: 178)

Pro zvýšení informovanosti o NZDM je nutno využít veřejných nástěnek, kde budou vhodné informace o této nové sociální službě. Dále NZDM může využít propagace v rámci veřejných akcí, které byly zmíněny v kapitole 2. Důležitým faktorem je reklama na sociálních sítích. Z analýzy poptávky po NZDM za využití kvantitativní metodologie vyplynulo, že 63 % respondentů tráví svůj volný čas na PC apod., proto vhodná reklama by mohla oslovit právě tyto potencionální klienty.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo vytvoření návrhu projektu Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež města Konice a přilehlého okolí. Domnívám se, že cíl byl naplněn a to v páté kapitole, která předkládá návrh projektu vytvořený na základě analýzy poptávky po NZDM za využití kvantitativní metodologie. Název této sociální služby je Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež ve městě Konici. NZDM ve městě Konici má několik předností, mezi které patří poptávka ze strany cílové skupiny, smysluplné využití volného času dětí a mládeže v mikroregionu Konicko a prevence sociálně patologických jevů u cílové skupiny. Úskalí projektu jsou především finančního charakteru.

První kapitola této bakalářské práce je věnována nízkoprahovému zařízení pro děti a mládež, kde je tato sociální služba popsána. Ve druhé kapitole jsou poskytnuty sociodemografické údaje o mikroregionu Konicko. Mikroregion Konicko má bohatou historii, bohužel o ní neexistuje příliš mnoho publikací a knihy, které existují, jsou nepřehledné. Z tohoto důvodu jsou použity jako hlavní zdroje internetové stránky mikroregionu Konicko a města Konice. Část této kapitoly se zaměřuje na možnosti trávení volného času ve městě Konici.

Ve třetí kapitole je provedena analýza poskytovaných služeb v regionu. Jsou zde uvedeny jednotlivé organizace, které se věnují dětem a mládeži ve městě Konici a ve městě Prostějově. Služeb pro děti a mládež je dnes mnoho, jak terénních, ambulantních, tak i pobytových. Větší četnost registrovaných sociálních služeb najdeme ve velkých městech, naopak v menších městech se pak můžeme setkat s naprostou absencí. Podstatným faktem je, že v mikroregionu Konicko je pouze jeden registrovaný poskytovatel sociálních služeb.

Čtvrtá kapitola obsahuje klíčové momenty vyplývající ze Strategického plánu rozvoje Konice 2015 - 2020. Pátá kapitola otvírá projektovou část této bakalářské práce. První část páté kapitoly obsahuje analýzu poptávky po NZDM s využitím kvantitativní metodologie. Na základě získaných dat této analýzy byl vytvořen projekt NZDM pro město Konici, jenž reflektuje potřeby a požadavky místních dospívajících obyvatel.

Projektová část dále obsahuje poslání, vizi, odůvodnění, přínos projektu a cíle projektu. Důležitou součástí je registrace služby, umístění nového NZDM, personální zajištění projektu, zajištění financování, rozpočet projektu a doporučení. Nakonec byla

v rámci SWOT analýzy zmíněna rizika, která mohou při realizaci projektu nastat a která by žádný projektant neměl opomíjet.

V této bakalářské práci byl poskytnut přehled o potřebnosti NZDM ve městě Konici, vyplývající z mapování dostupných aktivit na Konicku, dostupných registrovaných sociálních služeb a analýzy za využití kvantitativní metodologie. Z výše zmíněných rozborů vyplynulo, že v současnosti je na místě zřídit tuto novou sociální službu.

Realizace Nízkoprahového zařízení ve městě Konice by byla přínosem pro děti a mládež v mikroregionu Konicko. NZDM ve městě Konici by se stalo smysluplnou formou trávení volného času, sloužilo by jako prevence sociálně patologických jevů a předcházelo sociálnímu vyloučení dětí a mládeže.

Opravdový dopad NZDM ve městě Konici bude znát teprve po letech, kdy bude vhodné provést výzkum, který zmapuje přínos této sociální služby.

Tento projekt přináší uceleně zpracovaný návod, který povede zájemce o zřízení nízkoprahového zařízení krok za krokem k realizaci nové sociální služby. Tato bakalářská práce může být využita Charitou Konice nebo městem Konice za účelem realizace nízkoprahového zařízení pro děti a mládež.

Doufám v brzkou a úspěšnou realizaci.

Seznam grafů a tabulek

Seznam grafů:

Graf 1: Věk respondentů	23
Graf 2: Pohlaví respondentů	23
Graf 3: Množství volného času.....	24
Graf 4: Trávení volného času	25
Graf 5: Aktivity na Konicku.....	25
Graf 6: Návštěva zařízení pro děti a mládež.....	26
Graf 8: Povědomí o NZDM.....	27
Graf 7: Preferované aktivity	27
Graf 9: Návštěva NZDM	28
Graf 10: Vhodné umístění NZDM.....	29
Graf 11: Vyhovující provozní doba.....	30

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Kapacita škol a školských zařízení.....	11
Tabulka 2: Přehled cílů, opatření a aktivit.....	20
Tabulka 3: SWOT analýza	37
Tabulka 4: Personální zajištění NZDM ve městě Konici	39
Tabulka 5: Plán finančního zajištění	42

Odborná literatura:

1. BACHMANN, Pavel. Management neziskové organizace. Hradec Králové: Gaudeamus, 2011, 280 s. ISBN 978-80-7435-130-3.
2. BAJER Pavel. Základní východiska práce terénního sociálního pracovníka a návrh obsahu jeho práce. Časopis Sociální práce/sociální práce č. 4/2003.
3. BEDNÁŘ, Martin. *Kvalita v sociálních službách*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2012, 153 s. ISBN 978-80-244-3069-0.
4. ELICHOVÁ Markéta a Anna SÝKOROVÁ. Kompetence sociálního pracovníka: co učí školy a co vyžadují zaměstnavatelé. Časopis Sociální práce/sociální práce č. 1/2015.
5. Klíma, P., Jedlička, R. (2007). Kontaktní práce. Praha: Česká asociace streetwork.
6. KORECKÝ, Michal a Václav TRKOVSKÝ. Management rizik projektů: se zaměřením na projekty v průmyslových podnicích. Praha: Grada, 2011, 583 s. Expert. ISBN 978-80-247-3221-3.
7. MÁDLOVÁ, D. (2012). *Řízení lidských zdrojů*. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně.
8. MÁCHAL, Pavel, Martina KOPEČKOVÁ a Radmila PRESOVÁ. *Světové standardy projektového řízení: pro malé a střední firmy: IPMA, PMI, PRINCE2*. Praha: Grada Publishing, 2015, 138 s. Manažer. ISBN 978-80-247-5321-8.
9. MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal, 2007, 210 s. ISBN 9788087029138.
10. MAREŠ, Jiří, Jan PRŮCHA a Eliška WALTEROVÁ. *Pedagogický slovník*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2003, 322 s. ISBN 8071787728.
11. MATOUŠEK, Oldřich aj. Sociální služby: Legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-262-0041-3.
12. MATOUŠEK, Oldřich. Slovník sociální práce. Praha: Portál, 2003, 287 s. ISBN 8071785490.
13. MATOUŠEK, Oldřich. Slovník sociální práce. Vyd. 2., přeprac. Praha: Portál, 2008, 271 s. ISBN 978-80-7367-368-0.
14. NĚMEC, Vladimír. *Projektový management*. Praha: Grada Publishing, 2004, 182 s. ISBN 8024703920.

15. POKORNÁ, Gabriela. Projekty - jejich tvorba a řízení. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, 54 s. ISBN 9788024419145.
16. ROSENAU, Milton D. *Řízení projektů*. Praha: Computer Press. 2007, 360 s. ISBN 978-80-251-1506-0
17. SVOZILOVÁ, Alena. Projektový management. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 380 s. Expert. ISBN 978-80-247-3611-2.
18. ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. Úspěšná nezisková organizace. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada Publishing, 2011, 155 s. Management. ISBN 978-80-247-4041-6.

Legislativní zdroj:

1. Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (účinné znění) [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108#f3010274> [cit. 20. 02. 2017].

Internetové zdroje:

1. Azylové centrum Prostějov, o.p.s. [online] Poslání a cíle. Dostupné z: <http://www.azylcentrum.cz> Poslední aktualizace nenalezena [citace 10. 2. 2017]
2. Česká asociace streetwork, [online] Asociace. Dostupné z: http://www.streetwork.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=79&site=cas Poslední aktualizace 4. 8. 2006 [citace 10. 3. 2017]
3. Český statistický úřad [online] Konice. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/11276/17889060/13005416160.pdf/60e9f325-1199-49e0-ae5c-d685d52f8351?version=1.1> Poslední aktualizace nenalezena [citace 10. 2. 2017]
4. Český statistický úřad [online] Počet obyvatel v obcích České republiky k 1. 1. 2016. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/32853387/1300721603.pdf/cba78096-1cf5-4fde-b20a-3074b2f135f9?version=1.0> Poslední aktualizace 01. 01. 2017 [citace 10. 2. 2017]
5. Člověk v tísni, o.p.s., Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi [online] Prostějov. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/cs/socialni-prace/olomouc/mikro/prostějov> [citace 10. 2. 2017]
6. Mateřské centrum Srdíčko Konice [online] Mateřské centrum Srdíčko Konice. Dostupné z: <http://www.charitakonice.cz/index.php/matrske-centrum-srdicko> Poslední aktualizace nenalezena [citace 13. 2. 2017]

7. Město Konice [online] Strategický plán rozvoje Konice 2015 - 2020. Dostupné z: http://konice.cz/assets/File.ashx?id_org=6909&id_dokumenty=3621 Poslední aktualizace 26. 3. 2015 [citace 30. 1. 2017]
8. Město Konice [online] Městské kulturní středisko. Dostupné z: <http://konice.cz/mestske-kulturni-stredisko/ms-2481/p1=2481> Poslední aktualizace nenalezena [citace 30. 1. 2017]
9. Město Konice [online] Seznam škol ORP KONICE. Dostupné z: <http://konice.cz/seznam-skol-orp-konice/os-1009/p1=2547> Poslední aktualizace nenalezena [citace 30. 1. 2017]
10. Město Konice [online] Sport a volný čas. Dostupné z: <http://konice.cz/sport-a-volny-cas/ms-2239/p1=1001> Poslední aktualizace nenalezena [citace 30. 1. 2017]
11. Mikroregion Konicko [online] Mikroregion Konicko. Dostupné z: <http://www.mikroregionkonicko.cz> Poslední aktualizace nenalezena [citace 10. 2. 2017]
12. NZDM v Prostějově [online] NZDM v Prostějově. Dostupné z: <http://nzdmpv.podaneruce.cz> Poslední aktualizace nenalezena [citace 30. 1. 2017]
13. NZDM v Prostějově [online] O klubu. Dostupné z: <http://nzdmpv.podaneruce.cz/o-klubu/> Poslední aktualizace nenalezena [citace 30. 1. 2017]
14. Olomoucký kraj [online] Registrace sociálních služeb. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/registrace-socialnich-sluzeb-cl-286.html> Poslední aktualizace 18. 1. 2017 [citace 17. 2. 2017]
15. Podané ruce: Kontaktní centrum v Prostějově [online] Kontaktní centrum v Prostějově. Dostupné z: <http://www.podaneruce.cz/programy-a-pece/kontaktni-centra/kontaktni-centrum-prostějov/> [citace 10. 2. 2017]
16. Pojmosloví nízkoprahových zařízení pro děti a mládež [online] Česká asociace streetwork, o. s.: Praha, 2008. Dostupné z: http://www.streetwork.cz/index.php?option=com_content&task=view&id=202 Poslední aktualizace 2008 [citace 30. 1. 2017]
17. Registr poskytovatelů sociálních služeb [online] Registr poskytovatelů sociálních služeb. Dostupné z:

- http://iregistr.mpsv.cz/socreg/hledani_sluzby.do?SUBSESSION_ID=1486974052470_1 Poslední aktualizace nenalezena [citace 30. 1. 2017]
18. Rejstřík škol a školských zařízení [online] Rejstřík škol a školských zařízení. Dostupné z: <http://rejskol.msmt.cz> Poslední aktualizace nenalezena [citace 3. 3. 2017]
  19. Romodrom [online] Dětský klub v Prostějově. Dostupné z: <http://www.romodrom.cz/new/obsah.php?id=28&index=1> [citace 10. 2. 2017]
  20. Romodrom [online] Romodrom. Dostupné z: <http://www.romodromcz.cz/new/index.php> [citace 10. 2. 2017]
  21. SOS Dětské vesničky [online] SOS Kompas. Dostupné z: <http://www.sos-vesnicky.cz/nase-cinnost/SO-kompas/> Poslední aktualizace nenalezena [citace 30. 1. 2017]
  22. Státní správa zeměměřictví a katastru [online] Informace o pozemku. Dostupné z: http://nahlizenidokn.cuzk.cz/ZobrazObjekt.aspx?encrypted=3jQFXBcLRzulSTKhGMRO7LNTJC1_PAPfFdcZLV8Zub2Yzwz0efXV6NtyfuxpPlikARVuEl_EoiIAGkA7hkxbdr_E5ia_yn-grgVaEM6iHhF4WT5H5cqtXQ== Platnost údajů je k 5. 3. 2017 [citace 5. 3. 2017]
  23. Statutární město Prostějov [online] Strategický plán rozvoje města Prostějova pro období 2010-202. Dostupné z: <https://www.prostejov.eu/cs/podnikatel/strategicke-dokumenty/strategicky-plan-rozvoje-mesta-prostejova-2011.html> Poslední aktualizace nenalezena [citace 30. 1. 2017]
  24. Statutární město Prostějov [online] O městě. Dostupné z: <https://www.prostejov.eu/cs/volny-cas/o-meste/> Poslední aktualizace nenalezena [citace 10. 2. 2017]
  25. Středisko sociální prevence [online] Středisko sociální prevence: O nás. Dostupné z: <http://ssp-ol.cz> [citace 10. 2. 2017]
  26. Základní škola a gymnázium města Konice [online] Zájmové kroužky. Dostupné z: <http://www.gymnazium-konice.cz/aktivity/zajmove-krouzky.html> Poslední aktualizace nenalezena [citace 30. 1. 2017]

Příloha

Příloha 1: Dotazník

DOTAZNÍK

Ráda bych vás požádala o vyplnění tohoto dotazníku. Toto šetření je anonymní a slouží jako podklad pro mou bakalářskou práci na téma *Návrh projektu zřízení Nízkoprahového centra pro děti a mládež města Konice a přilehlého okolí*. Předem vám děkuji za vaši spolupráci a ochotu při vyplnění dotazníku.

Můj věk: .....

Ročník: .....

Škola:.....

Jsem:

a) chlapec

b) děvče

1. Kolik máš přibližně hodin volného času během školního dne?

Nemám žádný volný čas	☐
Méně než 1 hodina	☐
1-2 hodiny	☐
2-3 hodiny	☐
3-4 hodiny	☐
4-5 hodin	☐
5 hodin a více	☐

2. Jak trávíš svůj volný čas? (můžeš vybrat více odpovědí)

Jsem s přáteli (venku, doma, v parku...)	☐
Jsem na PC (sociální sítě/online hry/jiné)	☐
Věnuji se sportu (např. volejbal/fotbal/basket)	☐
Chodím do zájmového kroužku	☐
Dívám se na filmy/seriály	☐
Věnuji se kreativnímu tvoření	☐
Čtu si knihy/komiksy/noviny/články	☐
Procházím se	☐

Nevím, co dělat	☐
Poflakuji se	☐
Nedělám nic	☐
Nudím se	☐
Jiné (doplň):	

3. Je pro tebe nabídka dostupných aktivit na Konicku dostačující?

Ano	Spíše ano	Spíše ne	Ne
☐	☐	☐	☐

4. Navštívil/a bys zařízení pro děti a mládež, které je zdarma, v místě tvého bydliště a bez registrace (to znamená bez vyplňování přihlášky)?

Ano	☐
Ne (přejdi na otázku č. 6)	☐

5. Pokud ano, co bys tam rád/a dělal/a, využíval/a? (můžeš vybrat více odpovědí)

Hraní deskových/stolních a karetních her	☐
Dostupnost PC a internetu	☐
Dostupnost fotbalu/ ping-pongu /kulečnicku	☐
Kreativní tvoření (např. malování/keramika...)	☐
Poslech hudby	☐
Využití sportovního náčiní	☐
Legální graffiti stěnu	☐
Doučování	☐
Playstation, Xbox 360	☐
Zkušební prostory (např. pro kapelu/tanec)	☐

Promítání filmů/dokumentů/klipů	☐
Dostupnost knih/komiksů/časopisů	☐
Radu od pracovníka tohoto zařízení	☐
Jiné (doplň):	

6. Znáš nízkoprahové zařízení pro děti a mládež?

Ano	☐
Ne (přejdi na otázku č. 8)	☐

7. Pokud znáš nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, navštívil/a jsi někdy toto zařízení?

Ano	☐
Ne	☐

Pro následující otázky je nutné vysvětlit, co je to nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (dále jen NZDM). NZDM je místo, kde máš možnost přijít si popovídat se svými přáteli, bezplatně využít zařízení tohoto klubu (např. PC, fotbálek, kulečnick, knihy, sportovní náčiní, deskové hry atd.), schovat se před nepříznivým počasím a další.

8. Kdyby bylo na Konicku nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, kde by se mělo nacházet?

Masarykovo náměstí	☐
Švehlova ulice	☐
Husova ulice	☐
Ulice E. Beneše	☐
Tyršova ulice	☐
Nevím	☐
Je mi to jedno	☐
Jiné (doplň):	

9. Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež bývá otevřené od pondělí do pátku, jaká by ti nejvíce vyhovovala provozní doba?

13-19 hod.	☐
14-19 hod.	☐
15-19 hod.	☐
16-20 hod.	☐
17-20 hod.	☐
Nevím	☐
Jiné (doplň):	

Ještě jednou děkuji za vyplnění mého dotazníku a za váš čas, který jste tomu věnovali.

Vaše odpovědi budou důvěrně zpracovány a vaše anonymita zůstane zachována.